

Capitolul VII RESURSELE MATERIALE ȘI DEȘEURILE

VII.1.
UTILIZAREA RESURSELOR MATERIALE:
STARE ȘI TENDINȚE

VII.2.
GENERAREA ȘI GESTIONAREA DEȘEURILOR:
TENDINȚE, IMPACT ȘI PROGNOZE

VII.3.
POLITICI ȘI ACȚIUNI PRIVIND UTILIZAREA
RESURSELOR MATERIALE ȘI DEȘEURILOR

VII. RESURSELE MATERIALE ȘI DEȘEURILE

VII.1. GENERAREA ȘI GESTIONAREA DEȘEURILOR: TENDINȚE, IMPACTURI ȘI PROGNOZE

Civilizația umană se bazează pe producție și consum, respectiv generare de deșeuri, rezultate fie din procesele de producție, fie la încheierea ciclului de viață al fiecărui produs, când acesta devine impropriu scopului căruia i-a fost destinat. Activitatea de producție este un proces în care are loc schimbul permanent între om și natură, desprinderea resurselor din natură pentru prelucrarea lor în produse folositoare și restituirea în mediul natural a materialelor sub forma finală de deșeuri. Odată cu creșterea nivelului de viață va continua să crească și cantitatea de deșeuri generată.

Utilizarea resurselor și generarea de deșeuri continuă să crească, întrucât dezvoltarea economică se bazează încă foarte mult pe resursele naturale. Consumul ridicat de resurse creează presiuni asupra mediului, care includ epuizarea resurselor neregenerabile, utilizarea intensivă a resurselor regenerabile, transporturile, emisii mari în apă, aer și sol provenite din activități miniere, precum și producția, consumul și producerea de deșeuri. După unele estimări, aproximativ o treime din resursele utilizate sunt transformate în deșeuri și emisii.

Deșeurile reprezintă o pierdere de resurse naturale (cum ar fi metalele sau alte materiale reciclabile pe care le conțin sau potențialul acestora ca sursă de energie). După un anumit timp, cu o întârziere mai mică sau mai mare, o parte din deșeuri sunt integrate în circuitul biologic, iar altă parte, în circuitul economic. Prima formă de integrare se numește reciclarea naturală care are loc mai cu seamă cu ajutorul agenților biologici, iar cea de-a doua reciclarea artificială, care se face de către om.

Aderarea României la Uniunea Europeană a atras după sine obligativitatea respectării standardelor europene și a legislației de mediu, contribuție și implicare activă în vederea realizării obiectivelor, strategiilor și politicilor europene în ceea ce privește dezvoltarea durabilă. În domeniul managementului deșeurilor, politicile UE evidențiază importanța unei abordări integrate în gestionarea acestora, care include construcția facilităților de eliminare a deșeurilor împreună cu măsuri de prevenire a producerii lor și reciclare, conforme cu ierarhia principiilor: prevenirea producției de deșeuri și a impactului negativ al acestora, recuperarea deșeurilor prin reciclare, tratarea și depozitarea finală a deșeurilor în condiții de siguranță în depozite ecologice, acolo unde nu există posibilitatea recuperării.

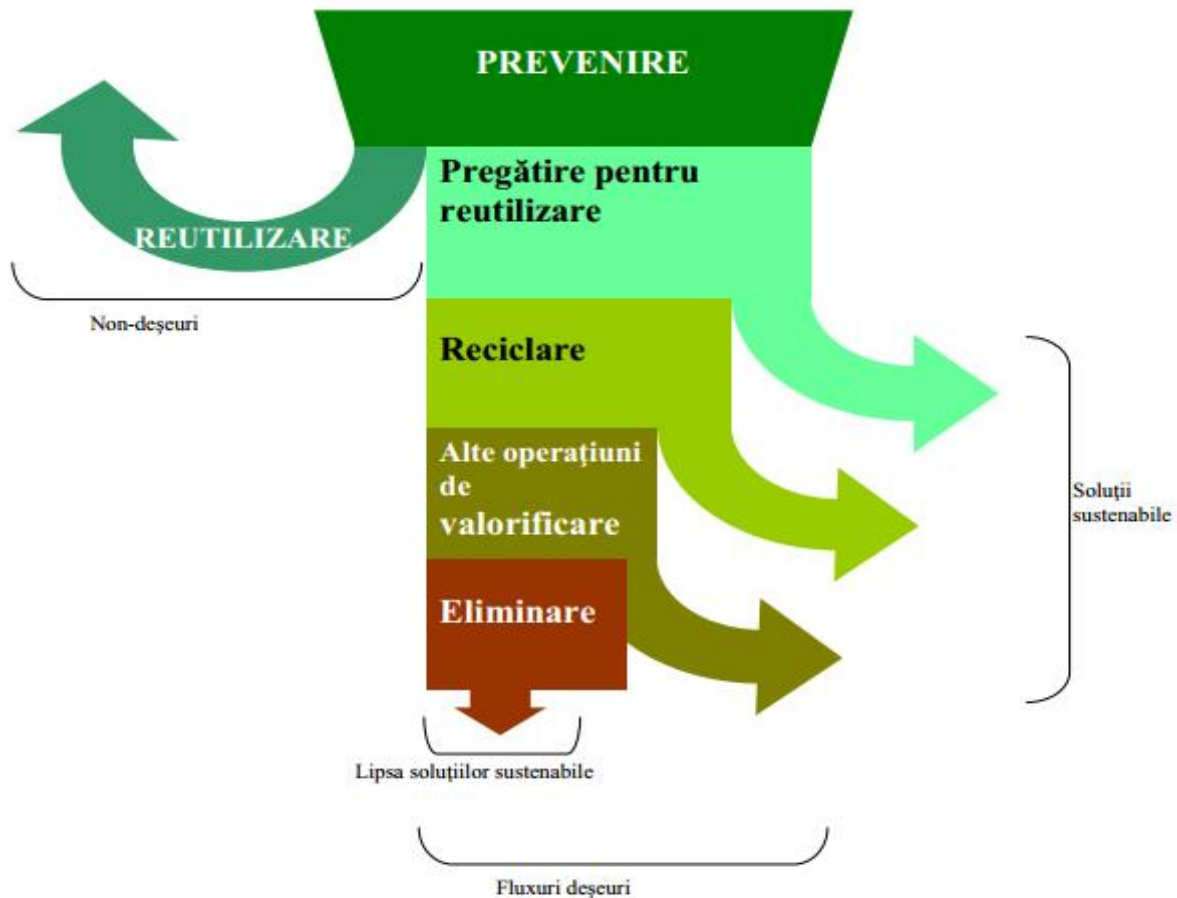
Principiile Managementului Integrat al Deșeurilor constituie baza politicii și legislației europene în domeniul gestiunii deșeurilor. Directivele europene, așa cum sunt reflectate în legislația din România, se concentrează pe asigurarea disponibilității unei rețele integrate de mijloace de tratare și depozitare a deșeurilor. Ierarhia Gestiunii Deșeurilor se află la baza politicii europene de gestiune a deșeurilor și indică prioritatea diferitelor opțiuni de management al deșeurilor.

Strategia modernă a managementului deșeurilor a pus bazele unei ierarhizări a acțiunilor și anume:

- a) prevenirea;
- b) pregătirea pentru reutilizare;

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2022

- c) reciclarea;
- d) alte operațiuni de valorificare, de exemplu valorificarea energetică;
- e) eliminarea.

Directiva cadru privind deșeurile (Directiva 2008/98/CE) a Parlamentului European și a Consiliului privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive, cu modificările aduse de Directiva (UE) 2018/851 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018 de modificare a Directivei 2008/98/CE privind deșeurile, transpusă prin OUG nr. 92/2021 privind regimul deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare are ca scop protejarea mediului și a sănătății umane prin prevenirea sau reducerea efectelor adverse în contextul generării și al gestionării deșeurilor, precum și prin reducerea impactului general și creșterea eficienței folosirii resurselor.

Aceasta a adus o serie modificări legislative care trebuie luate în considerare de producătorii și deținătorii de deșuri persoane juridice, astfel:

- ✓ au obligația să încadreze în lista deșeurilor fiecare tip de deșeu generat prin propria activitate. Clasificarea și codificarea deșeurilor, inclusiv a deșeurilor periculoase, se realizează potrivit:
 - Deciziei Comisiei 2000/532/CE din 3 mai 2000 de înlocuire a Deciziei 94/3/CE de stabilire a unei liste de deșuri în temeiul art. 1 lit. (a) din Directiva 75/442/CEE a Consiliului privind deșeurile și a Directivei 94/904/CE a Consiliului de stabilire a unei liste de deșuri periculoase în temeiul art. 1 alin.

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2022

(4) din Directiva 91/689/CEE a Consiliului privind deșeurile periculoase, cu modificările ulterioare;

- Anexei nr. 4 (OUG nr. 92/2021) Proprietăți ale deșeurilor care fac ca acestea să fie periculoase
- ✓ trebuie să realizeze o caracterizare a deșeurilor periculoase pe care le produc.
- ✓ colectarea deșeurilor trebuie să se facă selectiv pentru cel puțin următoarele categorii: hârtie, metal, plastic și sticlă.
- ✓ eliminarea deșeurilor trebuie să se realizeze în condiții de siguranță fără impact asupra mediului și sănătății umane.

A fost introdus conceptul "end-of-waste" deșeurile care încetează să mai fie considerate deșeuri, prin care deșeul va fi considerat subprodus.

Strategia "Europa 2020 – o strategie pentru creștere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii", a fost lansată în anul 2010 de Comisia Europeană, cu scopul de a ghida dezvoltarea economică a UE în următorii zece ani. Noua strategie are ca obiectiv general transformarea UE într-o economie inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, pentru a oferi un nivel ridicat al ocupării forței de muncă, al productivității și pentru a asigura coeziunea economică, socială și teritorială a Uniunii.

Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor 2014-2020, adoptată de Guvern în anul 2013, are ca scop identificarea și implementarea pârgiilor necesare pentru ca România să devină o societate a reciclării prin următoarele direcții de acțiune principale:

- ✓ prioritizarea eforturilor din domeniul gestionării deșeurilor, în conformitate cu ierarhia deșeurilor; încurajarea prevenirii generării deșeurilor și reutilizarea pentru o mai mare eficiență a resurselor;
- ✓ dezvoltarea și extinderea sistemelor de colectare separată a deșeurilor în vederea promovării unei reciclări de înaltă calitate;
- ✓ dezvoltarea/implementarea tehnologiilor / instalațiilor de reciclare și sau valorificare cu randament ridicat de extragere și utilizare a materiei prime din deșeuri;
- ✓ evitarea exporturilor și încurajarea importurilor unor tipuri de deșeuri pentru care există tehnologii de reciclare/valorificare;
- ✓ susținerea recuperării energiei din deșeuri, pentru deșeurile care nu pot fi reciclate;
- ✓ implementarea conceptului de "analiză a ciclului de viață" în politica/ de gestiune a deșeurilor;
- ✓ reducerea cantităților de deșeuri eliminate prin depozitare.

În anul 2017 au fost elaborate Planul Național de Gestionare a Deșeurilor (PNGD) și Programul Național de Prevenire a Generării Deșeurilor, documente care au ca scop dezvoltarea unui cadru general propice gestionării deșeurilor la nivel național cu efecte negative minime asupra mediului. Principalele obiective ale PNGD sunt caracterizarea "situației actuale" în domeniu (cantități de deșeuri generate și gestionate, instalații existente), identificarea problemelor care cauzează un management ineficient al deșeurilor, stabilirea obiectivelor și țințelor pe baza prevederilor legale și a obiectelor strategice stabilite prin SNGD, precum și identificarea necesităților investiționale. Pentru caracterizarea "situației existente" au fost utilizate datele privind cantitățile de deșeuri generate și gestionate aferente perioadei 2010 – 2014, precum și date și informații privind instalațiile de gestionare

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2022

a deșeurilor aferente anului 2016. Proiecția cantităților de deșeuri a fost realizată pentru perioada 2015 – 2025, iar planul de măsuri acoperă perioada 2018 – 2025.

Elaborarea *Planului Județean de Gestionare a Deșeurilor* în județul Maramureș (PJGD Maramureș) s-a realizat în baza prevederilor art. 39 din Legea nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor, act legislativ abrogat și înlocuit de OUG nr.92/2021 privind regimul deșeurilor, precum și a Ordinului MM nr. 140/2019 privind aprobarea Metodologiei pentru elaborarea, monitorizarea, evaluarea și revizuirea planurilor județene de gestionare a deșeurilor și a planului de gestionare a deșeurilor pentru municipiul București. PJGD Maramureș este în deplină conformitate cu principiile și obiectivele Planului Național de Gestionare a Deșeurilor, precum și cu legislația națională și europeană, abordând toate aspectele legate de gestionarea deșeurilor municipale la nivelul județului Maramureș. Documentul servește ca bază pentru politica în acest domeniu, pentru stabilirea necesarului de investiții și pentru elaborarea proiectelor în vederea obținerii finanțărilor necesare.

Pentru elaborarea *Planului Județean de Gestionare a Deșeurilor* în Județul Maramureș, proces început în anul 2020, Agenția pentru Protecția Mediului Maramureș, pe baza atribuțiilor avute, a furnizat toate datele deținute, informații colectate în cadrul Cercetării statistice privind generarea și gestionarea deșeurilor, parte componentă a programelor statistice naționale, cu respectarea prevederilor Regulamentului nr. 2150/2002 referitor la statisticile privind deșeurile și ale Legii nr. 226/2009 a organizării și funcționării statisticii oficiale în România, inclusiv principiul confidențialității informațiilor statistice.

Agenția pentru Protecția Mediului Maramureș a emis Avizul de Mediu nr. 2 din 22.06.2021, act de reglementare ce poate fi consultat accesând link-ul: <http://www.anpm.ro/web/apm-maramures/avize-de-mediu>.

Consiliul Județean Maramureș a adoptat Hotărârea nr. 119 din 29 iunie 2021 pentru aprobarea *Planului Județean de Gestionare a Deșeurilor în Județul Maramureș*, documentul de planificare fiind postat atât pe pagina web a autorității județene pentru protecția mediului cât și pe site-ul Consiliului Județean Maramureș, la link: <https://www.cjmaramures.ro/dezvoltare/strategii/mediu>.

Raportul de monitorizare al PJGD Maramureș s-a elaborat cu respectarea metodologiei aprobată prin Ordinul nr.140/2019 privind aprobarea Metodologiei pentru elaborarea, monitorizarea, evaluarea și revizuirea Planurilor Județene de Gestionare a Deșeurilor și a Planului de Gestionare a Deșeurilor pentru Municipiul București și în conformitate cu art. 43 alin. 3 din OUG 92/2021 privind regimul deșeurilor.

Având în vedere aprobarea PJGD Maramureș la jumătatea anului 2021, s-a considerat că este util a se realiza acest Raport pentru semestrul al II-lea 2021 putând astfel identifica eventualele probleme ce trebuiesc rezolvate pentru a atinge țintele anuale specificate în Plan.

VII.1.1. Generarea și gestionarea deșeurilor municipale

Cod indicator România: RO 16

Cod indicator AEM: CSI 16

DENUMIRE: GENERAREA DEȘEURILOR MUNICIPALE

DEFINIȚIE: Indicatorul exprimă cantitatea totală de deșeuri municipale generate pe cap de locuitor (kg pe cap de locuitor și an)

Fluxul de deșeuri municipale reprezintă unul dintre cele mai complexe de gestionat, modul în care este administrat constituind un bun indiciu în ceea ce privește calitatea sistemului global de gestionare a deșeurilor dintr-o țară. Provoacă în materie de gestionare a deșeurilor municipale sunt determinate de mai mulți factori, cum ar fi: compoziția foarte complexă și mixtă, prezența în imediata apropiere a cetățenilor, un grad foarte ridicat de vizibilitate publică, au consecințe asupra stării factorilor de mediu și asupra sănătății populației. Administrarea deșeurilor municipale necesită un sistem foarte complex, inclusiv o schemă eficientă de colectare, un sistem eficient de sortare și urmărirea adecvată a fluxurilor de deșeuri, implicarea în mod activ a cetățenilor și a operatorilor economici, adaptarea infrastructurii la compoziția specifică a deșeurilor și un sistem de finanțare detaliat. Gestionarea deșeurilor trebuie transformată în gestionarea durabilă a materialelor pentru a proteja, a conserva și a îmbunătăți calitatea mediului, pentru a proteja sănătatea umană, pentru a asigura utilizarea prudentă, eficientă și rațională a resurselor naturale, pentru a promova principiile economiei circulare, pentru a spori utilizarea energiei din surse regenerabile, pentru a crește eficiența energetică.

În conformitate cu prevederile Anexei nr. 1 – OUG nr. 92/2021 privind regimul deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare, **deșeurile municipale** înseamnă:

- a) deșeuri amestecate și deșeuri colectate separat de la gospodării, inclusiv hârtia și cartonul, sticla, metalele, materialele plastice, biodeșeurile, lemnul, textilele, ambalajele, deșeurile de echipamente electrice și electronice, deșeurile de baterii și acumulatori și deșeurile voluminoase, inclusiv saltelele și mobila;
- b) deșeuri amestecate și deșeuri colectate separat din alte surse, în cazul în care deșeurile respective sunt similare ca natură și compoziție cu deșeurile menajere.

Deșeurile municipale nu includ deșeurile provenite din producție, agricultură, silvicultură, pescuit, fose septice și rețeaua de canalizare și tratare, inclusiv nămolul de epurare, vehiculele scoase din uz sau deșeurile provenite din activități de construcție și desființări.

Conform prevederilor **art. 17.alin (5)** din OUG 92/2021 privind regimul deșeurilor, **autoritățile administrației publice locale ale unităților administrativ-teritoriale sau, după caz, subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor, respectiv asociațiile de dezvoltare intercomunitară ale acestora, după caz, au următoarele obligații:**

- a) să asigure colectarea separată cel puțin pentru deșeurile de hârtie, metal, plastic și sticlă, iar până la data de 1 ianuarie 2025 și pentru textilele din deșeurile municipale, să stabilească dacă gestionarea acestor deșeuri se face în cadrul unui singur

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2022

contract de delegare a serviciului de salubritate sau pe mai multe tipuri de materiale/contract/contracte distincte pentru toate tipurile de materiale/pe tip de material și să organizeze atribuirea conform deciziei luate;

b) să atingă un nivel de pregătire pentru reutilizare și reciclare de minimum 50% din masa totală generată, minim pentru deșeurile de hârtie, metal, plastic și sticlă provenind din deșeurile menajere sau, după caz, din alte surse, în măsura în care aceste fluxuri de deșeurii sunt similare deșeurilor care provin din gospodării;

c) să atingă, până în anul 2025 un nivel minim de pregătire pentru reutilizare și reciclarea deșeurilor municipale de 55% din masă;

d) să atingă, până în anul 2030 un nivel minim de pregătire pentru reutilizare și reciclarea deșeurilor municipale de 60% din masă;

e) să atingă, până în anul 2035 un nivel minim de pregătire pentru reutilizare și reciclarea deșeurilor municipale de 65% din masă;

f) să includă în caietele de sarcini și în contractele de delegare a gestiunii serviciului de salubritate, în aplicarea principiilor prevăzute la art. 3 din Legea serviciului de salubritate a localităților nr. 101/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, tarife distincte pentru activitățile desfășurate de operatorii de salubritate pentru gestionarea deșeurilor prevăzute la lit. a), respectiv pentru gestionarea deșeurilor, altele decât cele prevăzute la lit. a);

g) să stabilească și să includă în caietele de sarcini, în contractele de delegare a gestiunii serviciului de salubritate și în regulamentele serviciului de salubritate indicatori de performanță pentru fiecare activitate din cadrul serviciului de salubritate, care să cuprindă indicatorii prevăzuți în anexa nr. 5, astfel încât să atingă obiectivele de reciclare prevăzute la lit. b) - e) și penalități pentru nerealizarea lor;

h) să implementeze, cu respectarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, instrumentul economic "plătește pentru cât arunci", bazat pe unul sau mai multe dintre următoarele elemente:

(i) volum;

(ii) frecvență de colectare;

(iii) greutate;

(iv) saci de colectare personalizați;

i) să stabilească și să aprobe pentru beneficiarii serviciului de salubritate taxe/tarife distincte pentru gestionarea deșeurilor prevăzute la lit. a), respectiv pentru gestionarea deșeurilor, altele decât cele prevăzute la lit. a), și sancțiuni aplicabile în cazul în care beneficiarul serviciului nu separă în mod corespunzător fluxurile de deșeurii stabilite prin Legea serviciului de salubritate a localităților nr. **101/2006**, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

j) să aplice după aprobarea tarifelor/taxelor prevăzute la lit. i) pentru gestionarea deșeurilor prevăzute la lit. a) valoarea contribuției pentru economia circulară prevăzută la art. 9 alin. (1) lit. c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. **196/2005** privind Fondul pentru mediu, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. **105/2006**, cu modificările și completările ulterioare, numai pentru cantitățile de deșeurii destinate a fi eliminate prin depozitare rezultate din aplicarea indicatorilor de performanță prevăzuți în contracte

k) să aplice după aprobarea tarifelor/taxelor prevăzute la lit. i) pentru gestionarea deșeurilor, altele decât cele prevăzute la lit. a), valoarea contribuției pentru economia circulară prevăzută în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. **196/2005**, aprobată cu

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2022

modificări și completări prin Legea nr. **105/2006**, cu modificările și completările ulterioare, pentru cantitățile de deșeuri destinate a fi eliminate prin depozitare;

l) să stabilească prin contracte de delegare în sarcina operatorilor de salubritate suportarea costurilor aferente achitării contribuției prevăzute la lit. j) și k) pentru cantitățile de deșeuri municipale destinate a fi depozitate care depășesc cantitățile corespunzătoare indicatorilor de performanță prevăzuți în contracte

m) să organizeze, să gestioneze și să coordoneze activitatea de colectare a deșeurilor provenite de la lucrări pentru care nu este necesară emiterea unei autorizații de construire/desființare potrivit art. 11 din Legea nr. 50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

n) să organizeze, să gestioneze și să coordoneze activitatea de colectare a deșeurilor provenite de la lucrări de construcții abandonate pe teritoriul lor administrativ.

Schema gestionării deșeurilor municipale, cuprinzând actorii implicați, modul de îndeplinire a responsabilităților operaționale, financiare și de raportare este prezentată în fig. VII.1.1.1.

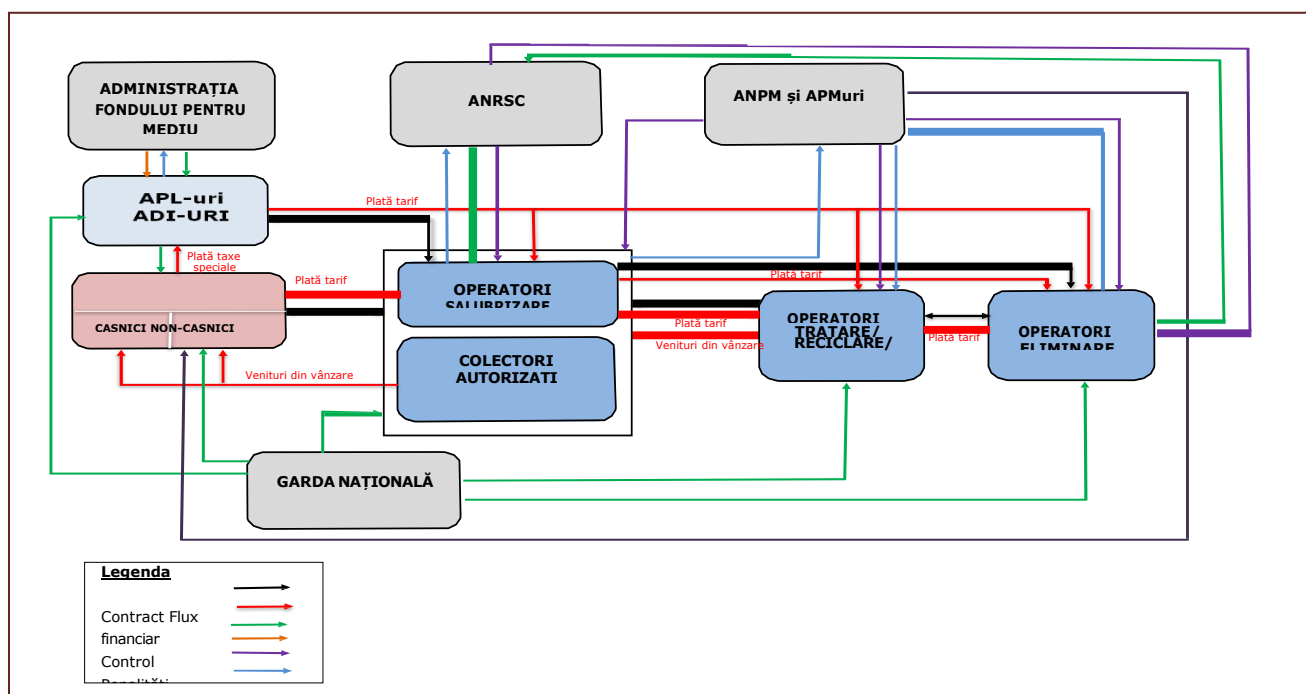

Figura nr.VII.1.1.1. Schema actuală a gestionării deșeurilor municipale (sursa: PNGD)

În vederea monitorizării gradului de implementare a sistemului de colectare a deșeurilor municipale prin creșterea numărului punctelor de colectare, a mijloacelor auto specifice și a recipientilor de colectare, s-au colectat, centralizat și prelucrat informațiile furnizate de operatorii serviciilor publice de salubritate, (SC Drusal SA, SC Herodot Grup srl, SC Glod Sal srl) respectiv serviciile de salubritate organizate în cadrul unor administrații publice locale (Târgu Lăpuș, Cernești, Coroieni) în aplicația SIM – SD 2021 (Statistica Deșeurilor). Astfel, în județul Maramureș, există următoarele dotări la finele anului 2021, informații preluate din aplicația SIM-Statistica Deșeurilor - Chestionar GD – MUN 2021:

- Nr. recipienți pentru **colectarea în amestec** a deșeurilor, **71013 buc**, având capacitatea de colectare cuprinsă între 100 – 7000 litri (pubele, containere, eurocontainere)

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2022

- Nr. recipienți pentru **colectarea selectivă** a deșeurilor, **96147 buc**, având capacitatea de colectare cuprinsă între 120 - 4000 l (pubele, Igloo-uri, containere zincate, europubele)
- Utilajele folosite pentru **colectarea și transportul** deșeurilor, în număr de **79** vehicule (autogunoiere compactoare, autotransportoare cu container, tractoare cu remorca, basculante, încărcătoare frontale, Abrollkipper)

Din datele raportate în cadrul aplicației "SIM- Statistica Deșeurilor" rezultă un grad de acoperire de 100 % privind serviciul de salubritate a localităților, atât în mediul urban cât și în cel rural. Cantitățile de deșeuri generate în intervalul **2017 – 2021**, raportate de operatorii serviciilor publice de salubritate, sunt prezentate în tabelul VII.1.1.1

Tabelul VII.1.1.1. Total deșeuri municipale generate (tone), între **2017 - 2021**

Tipuri principale de deșeuri	2017	2018	2019	2020	2021
Deșeuri menajere și asimilabile , total din care:	79442.3	78523.2	79713.8	82901,3	79614
Deșeuri menajere și asimilabile colectate în amestec	69580.7	65285.5	71052,0	79249,4	74790.1
Deșeuri menajere colectate selectiv	9861.6	13237.7	8661.8	3651,9	4823.9
Deșeuri din construcții-desființări	2289	3331,5	4311	397,5	240.45
Deșeuri din servicii municipale , total din care:	4651	3596,4	2788.9	2302,35	1886.96
Deșeuri din grădini, parcuri, spații verzi	1142.8	528.2	327	306,46	330.62
Deșeuri din piețe	493	638.4	366	327,022	158.092
Deșeuri stradale	3015.17	2429.8	2095.9	1668,87	1251.503
TOTAL deșeuri municipale colectate	86382.3	82119.6	86813.7	85601,15	81741.41
Deșeuri municipale generate și necolectate	0	0	0	0	0
TOTAL deșeuri municipale generate (colectat+necolectat)	86382.3	82119.6	86813.7	85601,15	81741.41

(Sursa: aplicația SIM-Statistica Deșeurilor-Chestionare GD – MUN 2017 – 2021)

Conform înscrisurilor realizate de operatorii economici care dețin stații de sortare a deșeurilor colectate de operatorii serviciilor de salubritate, din cantitatea totală de deșeuri intrată în stațiile de sortare (65779,94 tone), au rezultat 16009,497 tone deșeuri sortate, 46333,2 tone reziduuri generate, 7958 tone material biodegradabil(chestionar GD-TRAT 2021).

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2022

Pe parcursul anului 2021 cantitatea de deșuri municipale valorificată energetic, pe baza contractului încheiat cu SC GEOCYCLING Aleșd, a fost de 12533,83 tone.

Analizând informațiile înscrise, se observă o reducere semnificativă începând cu anul 2017 a cantității de deșuri provenite din servicii municipale. Precizăm că toate valorile utilizate în întocmirea raportărilor sunt preluate din aplicațiile statistice SIM, date validate intern de APM Maramureș, ulterior validate de ANPM.

Conform prevederilor art. 2 alin (5) respectiv alin (6), din Legea serviciului de salubritate a localităților nr. 101/2006, cu modificările și completările ulterioare,

(5) Autoritățile administrației publice locale au obligația:

a) să implementeze un sistem de gestionare, pe 4 fracții, a deșeurilor de hârtie, metal, plastic și sticlă din deșeurile municipale, format din stații de transfer și stații de sortare, după caz, împreună cu puncte de colectare/sisteme de colectare individuală din «poartă în poartă», centre de colectare prin aport voluntar și insule ecologice digitalizate dotate cu recipiente/containere dedicate pentru colectarea separată a respectivelor deșuri, inclusiv să atribuie, individual sau în asociere, contractele de delegare a gestiunii activității de transfer deșuri municipale și contractele de delegare a gestiunii activității de sortare;

b) să implementeze un sistem de gestionare a deșeurilor reziduale din deșeurile municipale, format din stații de transfer, instalații integrate de tratare și/sau depozite de deșuri împreună cu puncte de colectare/sisteme de colectare individuală din «poartă în poartă», insule ecologice digitalizate dotate cu recipiente/containere dedicate pentru colectarea separată a deșeurilor reziduale, inclusiv să atribuie, individual sau în asociere, contractele de delegare a gestiunii activității de transfer deșuri municipale, contractele de delegare a gestiunii activității de tratare mecano-biologică, contractele de delegare a gestiunii activității de eliminare, prin depozitare, a deșeurilor reziduale din deșeurile municipale;

c) să implementeze un sistem de gestionare a biodeșeurilor din deșeurile municipale, format din stații de transfer, instalații de compostare și/sau instalații de digestie anaerobă împreună cu puncte de colectare/sisteme de colectare individuală din «poartă în poartă», centre de colectare prin aport voluntar, insule ecologice digitalizate dotate cu recipiente/containere dedicate pentru colectarea separată a biodeșeurilor și/sau să doteze gospodăriile populației cu unități de compostare individuală, inclusiv să atribuie, individual sau în asociere, contractele de delegare a gestiunii activității de tratarea aerobă și/sau de tratare anaerobă a biodeșeurilor colectate separat și, după caz, contractele de delegare a gestiunii activității de transfer deșuri municipal;

d) să implementeze, până la data de 1 ianuarie 2025, colectarea separată a deșeurilor textile;

e) să implementeze, până la data de 1 ianuarie 2025, colectarea separată a deșeurilor periculoase din deșeurile menajere.

(6) Derogările de la prevederile alin. (5) lit. a), privind numărul de fracții colectate separat, se autorizează de către autoritatea competentă pentru protecția mediului, în condițiile prevăzute de art. 16 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.92/2021, cu modificările și completările ulterioare.

Datele disponibile deținute pentru anul 2022 de autoritatea județeană pentru protecția mediului, având în vedere că aplicația SIM – Statistica Deșeurilor 2022 este

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2022

În derulare, relevă următoarea situație: cantitatea de deșuri municipale colectată/valorificată material/ eliminată, la nivelul județului, este următoarea: **89831,895/16335,371/49363,9 tone**; valorificarea energetică se realizează pe baza contractului încheiat cu SC GEOCYCLING Aleșd respectiv cantitatea valorificată în acest interval este de **11047,865 tone**.

Cantitatea de deșuri din construcții și demolări colectată/valorificată/eliminată este **265,55/84,170/113 tone**.

Cantitatea de deșuri balotată și înfoliată, stocată temporar pe amplasamentul de pe strada Oborului din Baia Mare, în perioada **ianuarie-decembrie 2021** a fost de **14.066,28** tone din care **1876,76** tone au fost transportate la valorificare energetică, total stocat fiind **12.189,52** tone (informații preluate din raportarea SC Drusal SA.)

Deșeurile colectate de pe raza județului au fost eliminate prin depozitare pe depozitele conforme operate de: SC Eco Bihor Oradea, FCC Environment România Arad, SC Schuster Ecosal Sighișoara, SC Iridex Group Sânpaul județul Mureș, RDE Harghita – Odorheiu Secuiesc.

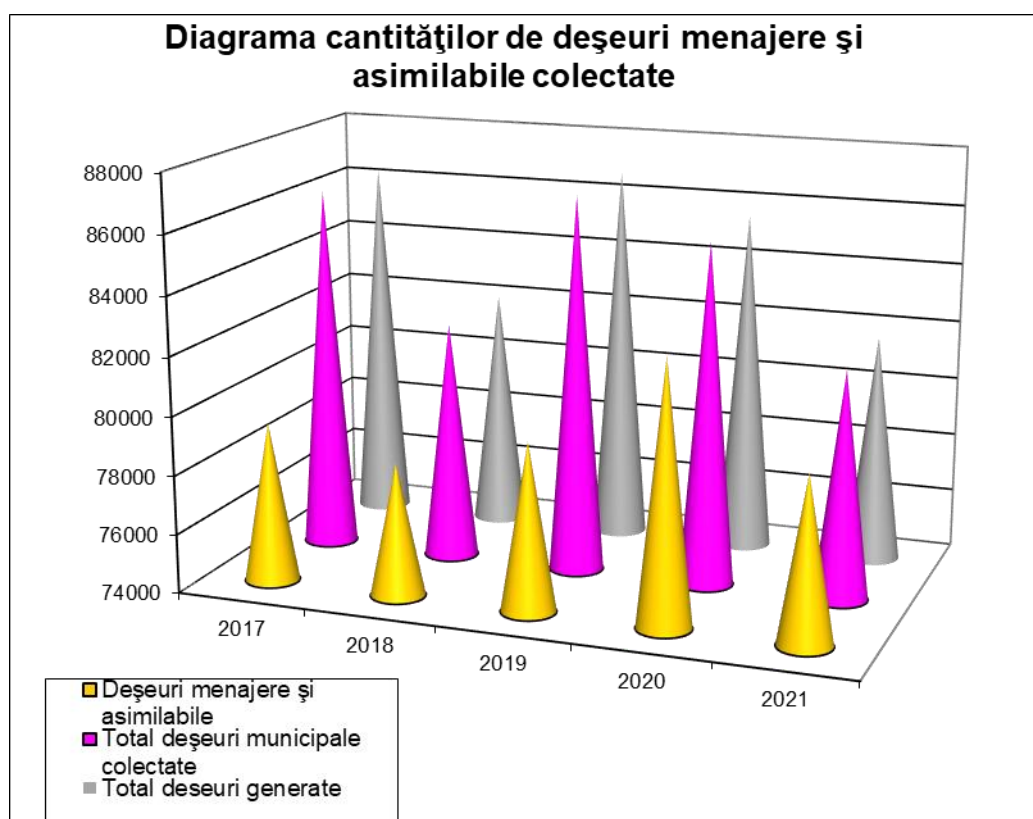

Figura VII.1.1.1. Diagrama cantităților de deșuri menajere și asimilabile colectate raportat la total deșuri municipale colectate, respectiv la total deșuri municipale generate, 2017-2021

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2022

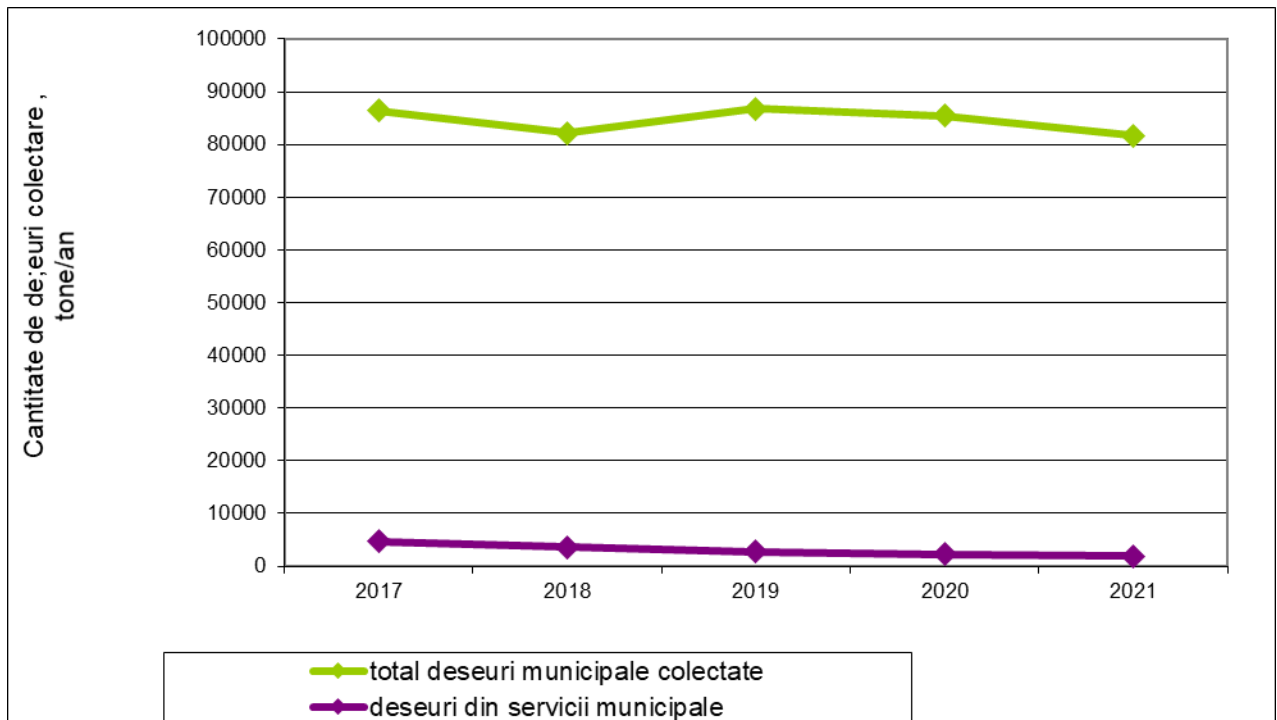

Figura VII.1.1.2. Diagrama cantităților de deșuri din servicii municipale colectate, raportat la total deșuri municipale colectate, 2017 – 2021

(Sursa: aplicația SIM-Statistica Deșeurilor - Chestionare GD – MUN 2017 – 2021)

✓ *Indicatorul de generare a deșeurilor municipale*

Cod indicator România: RO 16

Cod indicator AEM: CSI 16

DENUMIRE: GENERAREA DEȘEURILOR MUNICIPALE

DEFINIȚIE: Indicatorul exprimă cantitatea totală de deșuri municipale generate pe cap de locuitor (kg pe cap de locuitor și an.)

Tabelul nr. VII.1.1.2. Indicatori de generare a deșeurilor municipale, **2017 - 2021**

Anul	Deșuri municipale (kg/loc.an)
2017	185,57
2018	177,23
2019	188,44
2020	186,64
2021	179,73

(Sursa: aplicația SIM-Statistica Deșeurilor - Chestionare GD – MUN **2017 – 2021**)

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2022

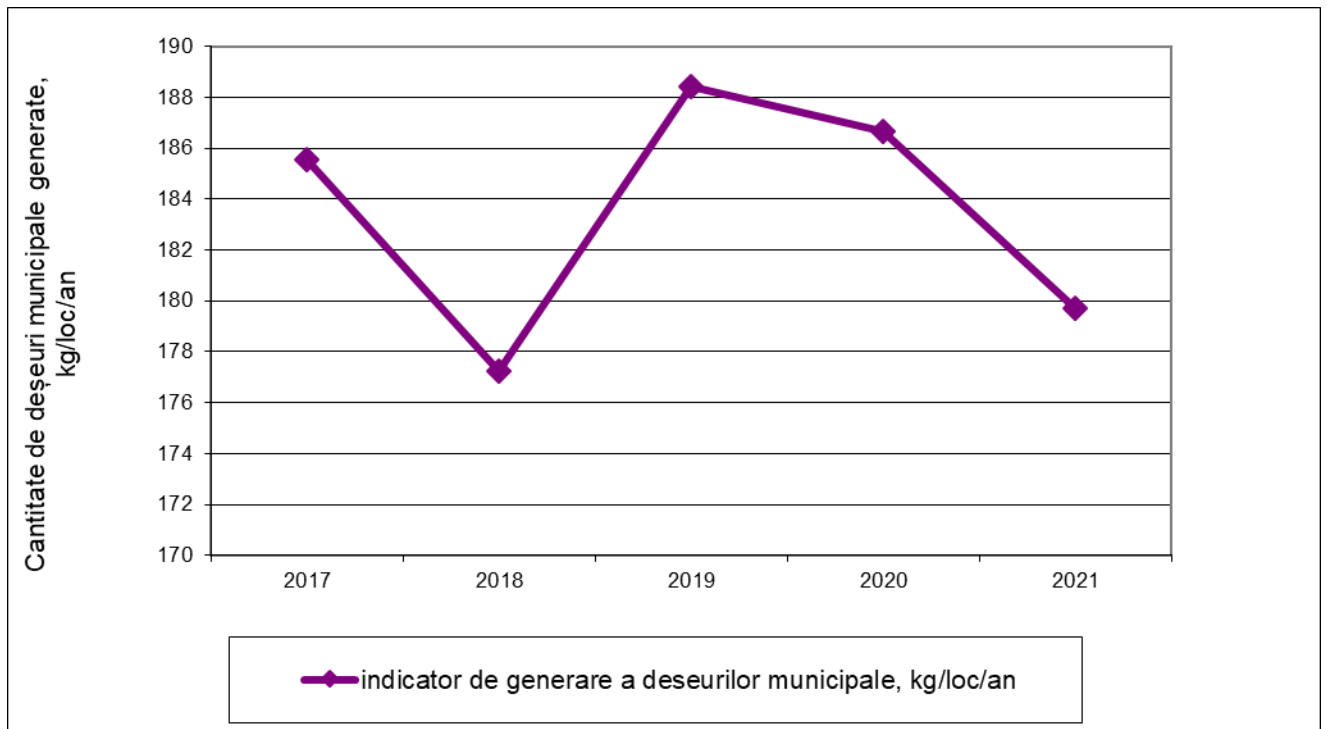

Figura VII.1.1.3. Evoluția indicatorului de generare a deșeurilor municipale (kg/loc/an), 2017 - 2021

✓ Structura deșeurilor municipale generate

Conform datelor raportate de operatorii serviciilor publice de salubritate în aplicațiile anuale privind gestionarea deșeurilor municipale, compoziția medie a deșeurilor menajere, în perioada **2017-2021**, se prezintă astfel:

Tabelul nr. VII.1.1.3 Structura deșeurilor menajere (%), în perioada 2017 - 2021

Structura deșeurilor menajere generate (%),	2017	2018	2019	2020	2021
Deșeuri hârtie/carton	11,2	6,49	8,12	7,87	8,63
Deșeuri mase plastice	10,6	10,08	9,85	9,52	14,41
Deșeuri lemnoase	3,1	5,88	4,68	3,25	4,11
Deșeuri cioburi de sticlă	5,1	4,12	5,39	4,12	4,08
Deșeuri metalice	11	2,44	4,46	3,25	2,08
Deșeuri biodegradabile	52,5	63,51	62,18	70,3	65,5
Deșeuri inerte	6,5	5,61	5,32	1,7	1,19

(Sursa: aplicația SIM-Statistica Deșeurilor - Chestionare GD – MUN 2017 – 2021)

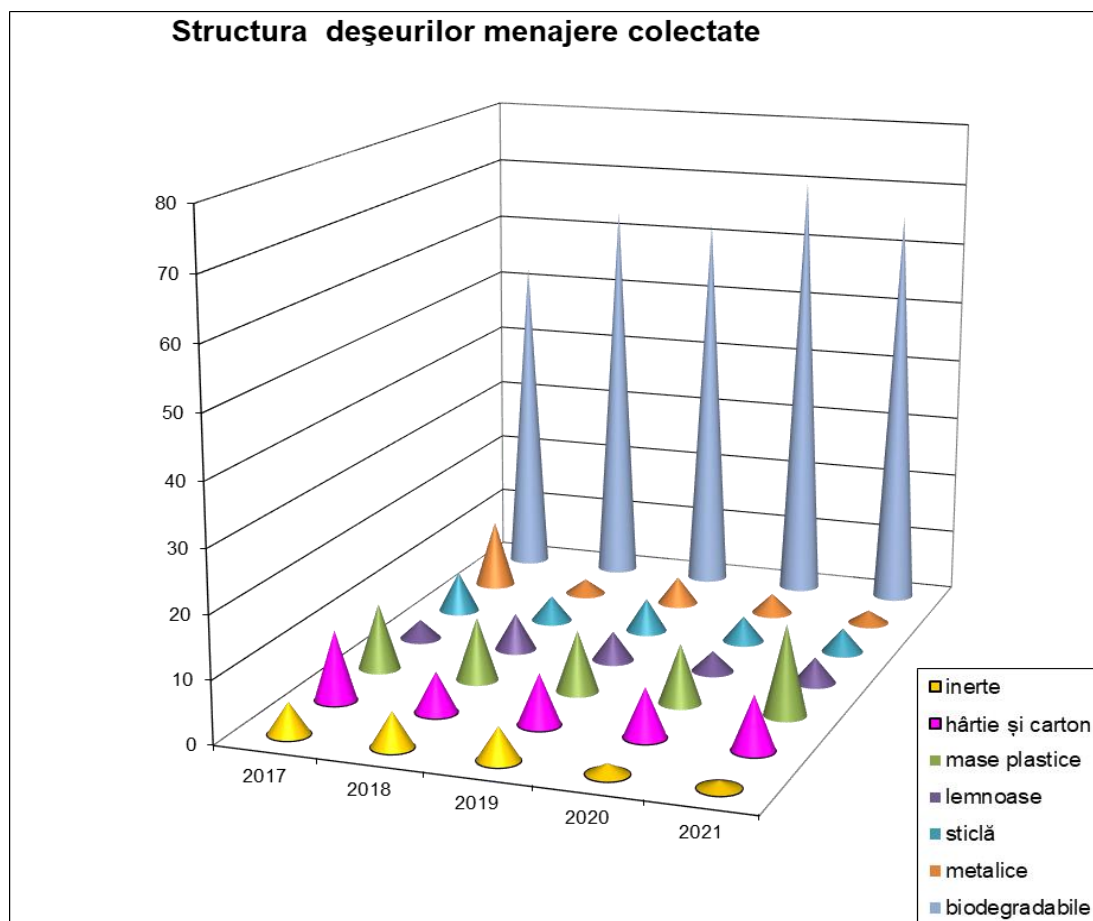

Figura VII.1.1.4. Compoziția medie a deșeurilor menajere

Conform prevederilor Directivei 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive, „bio-deșeurile” sunt deșeuri biodegradabile provenite din grădini și parcuri, deșeurile alimentare sau cele provenite din bucătăriile gospodăriilor private, restaurantelor, firmelor de catering sau din magazine de vânzare cu amănuntul și compatibile cu deșeurile provenite din unitățile de prelucrare a produselor alimentare.

În România, materia biodegradabilă din deșeurile municipale reprezintă o componentă majoră, în această categorie fiind cuprinse: deșeuri din agricultură și silvicultură, deșeuri de abator, ferme, deșeuri de grajd, deșeuri biodegradabile rezultate în gospodării și unități de alimentație publică, deșeuri vegetale din parcuri, grădini, deșeuri biodegradabile din piețe, componenta biodegradabilă din deșeurile stradale, nămoluri de la stații de epurarea apelor uzate orășenești, sau alte industrii (cu verificarea analizelor de laborator), de ex. industria amidonului, industria hârtiei, fracția biodegradabilă rezultată după sortarea deșeurilor municipale solide, deșeuri din industria lemnului. Din punctul de vedere al Planului Național de Gestionare a Deșeurilor, hârtia face parte din materialele reciclabile și nu va fi inclusă în categoria biodegradabilelor, excepție făcând hârtia de cea mai slabă calitate, ce nu poate fi reciclată.

Soluțiile de recuperare/reciclare și de reducere a materiilor biodegradabile trimise spre depozitare finală, disponibile la acest moment, sunt:
compostarea (degradare aerobă) – cu producere de compost utilizabil;

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2022

degradare anaerobă cu producere de gaz utilizabil;
tratate mecano-biologică (degradare aerobă) – cu producere de deșeuri stabilizate, depozitabile.

Pentru a se utiliza în mod eficient procesul de compostare, este necesară o colectare separată a deșeurilor biodegradabile. Trebuie evitată compostarea deșeurilor municipale colectate în amestec, datorită conținutului lor ridicat în metale grele (Cd, Pb, Cu, Zn).

Colectarea separată a materiei biodegradabile poate fi realizată în toate regiunile în care populația locuiește în „zone verzi”, gospodării cu grădini. Un volum însemnat de deșeuri biodegradabile se generează în mediul rural, în aceste zone fiind recomandabil să se realizeze compostarea individuală (reutilizarea materiilor biodegradabile în propriile gospodării).

Proiectul „**Sistem de Management Integrat al Deșeurilor în județul Maramureș**”, implementat sub responsabilitatea Consiliului Județean Maramureș, la elaborarea căruia care au fost luate în considerare prevederile din Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor Maramureș, constă în investiții în sectorul de gestionare a deșeurilor solide. Scopul acestor investiții este conformarea la obiectivele stabilite prin Programul Operațional Sectorial Mediu, în concordanță cu Directivele UE și legislația României în vigoare și, implicit, cu obligațiile asumate prin Tratatul de Aderare. Proiectul integrează toate elementele necesare separării, colectării, transportului, transferului, tratării, reciclării și depozitării deșeurilor, implementarea lui având drept scop atingerea următoarelor obiective:

- ✓ asigurarea conformării cu legislația UE privind depozitarea deșeurilor biodegradabile;
- ✓ protejarea sănătății populației și a mediului prin îmbunătățirea colectării și depozitării deșeurilor și prin închiderea și ecologizarea depozitelor de deșeuri existente, respectiv prin construirea unui nou depozit ecologic, conform cu standardele UE;
- ✓ optimizarea gestiunii integrate a deșeurilor și îmbunătățirea calității serviciilor;
- ✓ introducerea și dezvoltarea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor, promovarea reciclării deșeurilor din ambalaje și biodegradabile în concordanță cu reglementările naționale și ale UE, reducerea cantității de deșeuri depozitate;
- ✓ întărirea capacității tehnice și manageriale în județul Maramureș prin implementarea și operarea proiectului în domeniul deșeurilor;
- ✓ realizarea unei strategii eficiente cu privire la taxare, facturare și încasare;
- ✓ sporirea nivelului de conștientizare al cetățenilor cu privire la beneficiile rezultate din Proiect și prin colectarea selectivă a deșeurilor și reciclarea acestora;
- ✓ reducerea cantității de **deșeuri biodegradabile** până în 2016 la 35% din cantitatea totală generată în 1995, datorită colectării separate pentru întreaga populație a județului, promovarea compostării individuale și construcția de facilități de tratare a deșeurilor biodegradabile printr-o stație de tratare mecano-biologică;
- ✓ acoperirea cu servicii de salubritate la nivelul întregului județ, astfel încât toată populația județului să beneficieze de acest serviciu, la standarde europene.

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2022

Implementarea proiectului „Sistemul de Management Integrat al Deșeurilor în județul Maramureș” prevede:

- ✚ **Centru de Management Integrat al Deșeurilor (CMID)** – în localitatea Sârbi, comuna Fărcașa, cu 4 celule de depozitare ce vor deservi județul timp de 28 de ani, capacitate depozit de circa 1.946.466,4 m³ (2.335.759,68 tone), cu suprafața de 31428,03 mp (cu taluz) pentru celula nr.1; 31271,01 mp (cu taluz), pentru celula 2; 30817,82 mp (cu taluz) pentru celula 3; 32448,98 mp (cu taluz) pentru a patra celulă; **stație de sortare** cu capacitatea de 32000t/an, **stație de tratare mecano-biologică** cu capacitatea de circa 150000 t/an (intrare la compost);
- ✚ **stații de transfer: Târgu Lăpuș** - capacitatea totală de aproximativ 10.000 t/an, din care 6.000 t/an deșeuri mixte (fracție umedă) și 4.000 t/an deșeuri reciclabile (fracție uscată); **Sighetu Marmației** – capacitate totală de aproximativ 42.000 t/an, din care aproximativ 25.000 t/an deșeuri mixte (fracție umedă) și 17.000 t/an deșeuri reciclabile (fracție uscată); **Mosei** - capacitate totală de aproximativ 31.000 t/an, din care aproximativ 24.000 t/an deșeuri mixte (fracție umedă) și 7.000 t/an deșeuri reciclabile (fracție uscată);
- ✚ **stație de sortare:** Sighetu Marmației - capacitate de 22600 t/an;
- ✚ **depozitele urbane propuse pentru închidere:** Satu Nou de Jos (comuna Groși), Sighetu Marmației, Seini, Arinieș (Borșa), Vișeu de Sus, Târgu Lăpuș;
- ✚ **punctele de colectare deșeuri voluminoase (7):** Baia Mare, Târgu Lăpuș Șomcuta Mare, Sighetu Marmației, Seini, Borșa, Vișeu de Sus.

Beneficiarul proiectului, județul Maramureș, prin Consiliul Județean Maramureș, are rolul principal în gestionarea și implementarea Proiectului, împreună cu cele 76 autorități ale administrației publice locale din județ fiind semnat un contract de asociere, cu perioada de valabilitate de 30 ani, pentru pregătirea, implementarea, operarea și monitorizarea Proiectului.

Valoarea totală a proiectului este de 51.740.637 euro, fără TVA, din care valoarea eligibilă POS Mediu: 47.036.482 euro, reprezentând: finanțare nerambursabilă din Fondul European de Dezvoltare Regională în valoare de 39.275.463 euro, finanțare nerambursabilă de la bugetul de stat în valoare de 7.290.654 euro, contribuția financiară de la bugetele locale în valoare de 470.365 euro, contribuția financiară a Consiliului Județean Maramureș este de 4.704.155 euro din care cheltuieli eligibile nefinanțate prin POS Mediu în valoare de 4.704.155 euro.

Consiliul Județean Maramureș, în calitate de beneficiar al proiectului „Sistem de management integrat al Deșeurilor în județul Maramureș”, a furnizat următoarele informații actualizate la 31 decembrie 2022 privind stadiul de realizare a investiției:

- ❖ ”Consiliul Județean Maramureș are în implementare proiectul „Fazarea Proiectului Sistem de Management Integrat al Deșeurilor în județul Maramureș”, proiect finanțat prin Programul Operațional Infrastructură Mare, Axa Prioritară 3 Dezvoltarea infrastructurii de mediu în condiții de management eficient al resurselor, Obiectivul Specific (OS) 3.1 Reducerea numărului depozitelor neconforme și creșterea gradului de pregătire pentru reciclare a deșeurilor în România, Contract de Finanțare nr. 45/28.04.2017, data de finalizare a perioadei de implementare a proiectului fiind 31.12.2023;

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2022

Stadiul contractelor pentru lucrările de construcții, aferente proiectului SMID MM este:

- ✚ Contractul de proiectare și execuție lucrări nr. 8666/15.04.2022 - Construirea depozitului ecologic de la Sârbi - Actualizare documentație tehnică și execuție rest de executat, inclusive măsuri de stabilizare amplasament”, Ordin de începere în data de 09.05.2022;
- ✚ Contractul de lucrări nr. 4988/10.06.2015 - Proiectarea și construirea
 - ✓ Stației de Transfer **Moisei**,
 - ✓ Stației de Sortare, a Stației de Tratare Mecano-Biologică de la **Sârbi**,
 - ✓ Stației de Transfer, Stației de Sortare și Punctului de colectare a voluminoaselor la **Sighetu Marmației**,
 - ✓ Stației de transfer și a punctului de colectare deșeuri voluminoase la **Târgu Lăpuș**,

stadiu fizic realizat 100 %, recepție finală. Stația de Sortare și Stația de Tratare Mecano-Biologică de la Sârbi nu pot fi operaționalizate nefiind funcționale toate facilitățile din cadrul CMID Sârbi. (respectiv accesul, zona administrativă și zona instalații);

- ❖ Contractul de lucrări – 8813/09.12.2014 - Proiectare și execuție pentru închiderea în situ a depozitelor de deșeuri neconforme urbane la Vișeu de Sus, Teplița-Sighetu Marmației și Satu Nou de Jos –Baia Mare, respectiv proiectare și execuție pentru trei relocări la Seini, Rohia-Tg Lăpuș, Arinieș-Borșa - stadiu fizic realizat 100 % , recepție la terminarea lucrărilor finalizată, se monitorizează post închidere”.
- ❖ A fost emis ordinul de începe a activității de colectare a deșeurilor din zona 1 de colectare și Ordinul de începere a Activității de Sortare a deșeurilor uscate și de Tratare Mecanică a deșeurilor mixte și pentru Depozitarea pe platforma de stocare temporară a deșeurilor colectate din Zona 1 și 4 a județului Maramureș, activitate care face parte din ”Contractul de delegare prin concesiune a gestiunii serviciului de salubritate a județului MARAMUREȘ” înregistrat la Consiliul Județean cu nr. 5184/06.06.2018, respectiv la SC Drusal SA cu nr. 815/06.06.2018.

Aceste informații au fost înaintate și Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor prin adresa nr. 9684/17.01.2023.

Depozitele neconforme clasa ”b” din zona urbană a județului Maramureș, cuprinse în HG nr. 349/2005 privind depozitarea deșeurilor, care sistează / încetează depozitarea în perioada 16 iulie 2009 – 16 iulie 2017 sunt: Valea Tisei – Cavnic – 2009; Seini – 2010; Rohia – Târgu Lăpuș – 2012; Arinieș – Borșa – 2013; Vișeu de Sus – 2014; Teplița - Sighetu Marmației – 2017; Satu Nou de Jos - 2017.

Ulterior sistării activității de depozitare pe depozitele de deșeuri cuprinse în HG nr. 349/2005, deșeurile colectate au fost eliminate pe două platforme de stocare temporară respectiv:

- ✚ **platforma de stocare temporară Satu Nou de Jos.** Conform informațiilor raportate de către SC Drusal SA, operatorul platformei de stocare temporară a deșeurilor municipale, cantitatea de deșeuri, având cod 191212, depozitată

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2022

În intervalul 2017 – ianuarie 2021 a fost de 174663,755 tone din care în anul 2021, 4924,3 tone.

✚ **platforma de stocare temporară Teplița – Sighetu Marmăției.** Conform informațiilor raportate de către SC Herodot Grup SRL, operatorul platformei de stocare temporară a deșeurilor municipale, cantitatea depozitată în intervalul 2017 – decembrie 2020 a fost de 90916,119 tone. Toate deșeurile municipale din zona Maramureșului Istoric, colectate de SC Servicii Urbane Vișeu de Sus SRL, SC Glod Sal SRL, Serviciul de Salubritate al orasului Borșa, SC Herodot Grup SRL, au fost eliminate pe această platformă de stocare temporară. În anul 2020, cantitatea depozitată a fost de 30240 tone, având cod 20 03 01, 20 02 01, 17.

Tabel VII.1.1.4 - Evoluția cantității de deșeuri depozitate în intervalul 2010 – 2017

Denumire depozit	Cantitatea de deșeuri depozitată în intervalul 2010 – 2017, mii tone							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Groși Satu Nou de Jos	98,243	89,99	108,758	96,978	99,321	104,241	107,168	32,997
Vișeu de Sus	7,180	3,389	2,382	1,299	2,395	0	0	0
Borsa - Arinieș	5,735	5,189	5,746	1,269	0	0	0	0
Seini - Nord Stadion	0,750	0	0	0	0	0	0	0
Sighet - Teplița	38,750	21,142	22,965	23,500	27,058	33,235	35,244	15,973
Tg. Lăpuș - Rohia	3,188	0,163	0,035	0	0	0	0	0
Total	153,84	119,87	139,886	123,046	128,774	137,47	142,412	

(Sursa: aplicația SIM–Statistica Deșeurilor - Chestionare GD–TRAT **2010–2017**)

✓ **Evoluția gradului de conectare la serviciul de salubritate**

Tabel VII.1.1.5 Gradul de conectare la serviciul de salubritate(%)

	2017	2018	2019	2020	2021
Total populație, la 1 ianuarie	463354 (rezidenți)	463354 (rezidenți)	460689 (rezidenți)	458636 (rezidenți)	454870 (rezidenți)
➤ mediul urban	265199 (rezidenți)	265199 (rezidenți)	263625 (rezidenți)	262965 (rezidenți)	257967 (rezidenți)
➤ mediul rural	198155 (rezidenți)	198155 (rezidenți)	197064 (rezidenți)	195671 (rezidenți)	196903 (rezidenți)

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2022

	2017	2018	2019	2020	2021
Total populație deservită de serviciile de salubritate din care	463354	459974	460689	458636	454870
➤ mediul urban	265199	265199	263625	262965	262965
➤ mediul rural	198155	194775	197064	195671	195671
Gradul de conectare la serviciul de salubritate(%) în mediu urban	100	100	100	100	100
Gradul de conectare la serviciul de salubritate(%) în mediu rural	100	98,294	100	100	100
Gradul de conectare la serviciul de salubritate(%) total din județ	100	99,27	100	100	100

(Sursa: aplicația SIM–Statistica Deșeurilor - Chestionare GD–MUN **2017–2021**)

Referitor la număr de depozite municipale conforme în operare respectiv număr de stații de transfer și sau sortare existente, acestea vor fi parte componentă a proiectului Sistem de Management Integrat al Deșeurilor în județul Maramureș.

Informațiile furnizate de operatorii serviciilor de salubritate privind cantitatea de deșuri din construcții și demolări generată la nivelul județului nu reprezintă decât în parte valorile reale de generare. Prin urmare, este necesară proiectarea și gestionarea unei baze de date pentru deșeurile din construcții și demolări.

Tabel VII.1.1.6 Tipuri de deșuri din construcții și demolări

Cod deșeu (conf. HG 856/2002)	Tipuri de deșuri din construcții și demolări
17 01 01	Beton
17 01 02	Cărămizi
17 01 03	Țigle și materiale ceramice
17 01 06*	Amestecuri sau fracții separate de beton, cărămizi, țigle, sau materiale ceramice altele decât cele specificate la 17 01 07
17 02 01	Lemn
17 02 02	Sticlă
17 02 03	Materiale plastice

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2022

17 02 04*	Sticlă, materiale plastice sau lemn cu conținut de/sau contaminate cu substanțe periculoase
17 04 01	Cupru, bronz, alamă
17 04 02	Aluminiu
17 04 03	Plumb
17 04 04	Zinc
17 04 05	Fier și oțel
17 04 06	Staniu
17 04 07	Amestecuri metalice
17 04 09*	Deșeuri metalice contaminate cu substanțe periculoase
17 04 10*	Cabluri cu conținut de ulei, gudron sau alte substanțe periculoase
17 04 11	Cabluri, altele decât cele specificate la 17 04 10*

Cantitățile de deșeuri din materiale de construcții și deșeuri de la demolări pentru intervalul 2017 – 2021, raportate de operatorii serviciilor de salubritate, sunt prezentate în tabelul VII.1.1.7

Tabelul VII.1.1.7. Evoluția cantităților de deșeuri din materiale de construcții și demolări

Tipul de deșeuri	2017	2018	2019	2020	2021
Deșeuri din materiale de construcții și demolări, tone/an	2288,9	3331,5	4311,7	397,5	240,45

(Sursa: aplicația SIM-Statistica Deșeurilor - Chestionare GD – MUN 2017 – 2021)

Principalele moduri de gestionare a deșeurilor rezultate din activitățile de desființări sunt prezentate în schema de mai jos:

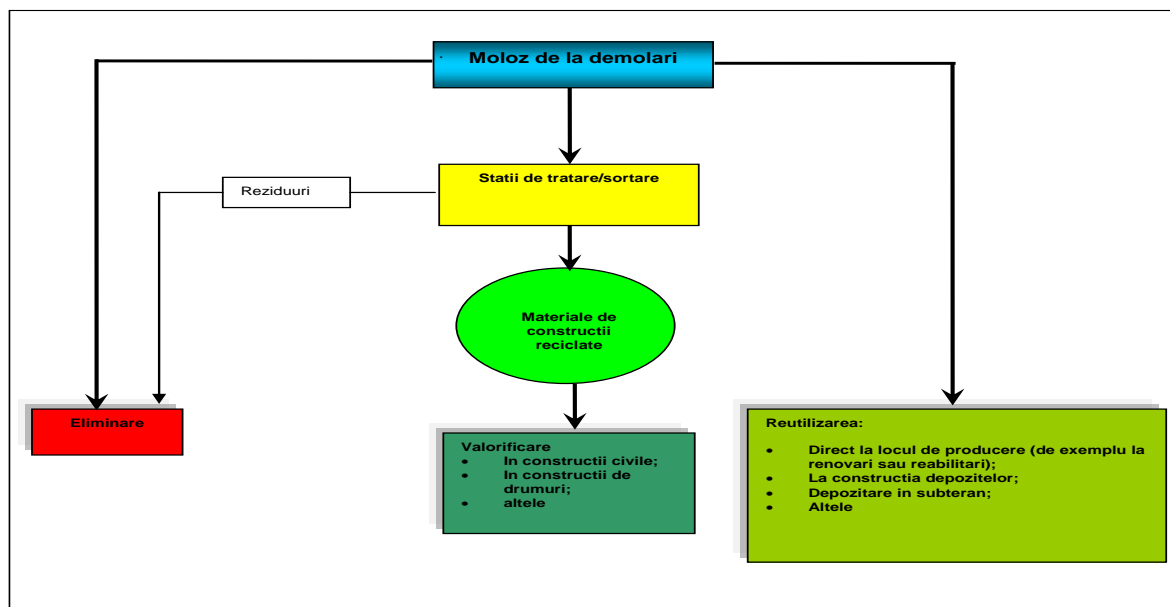

Figura VII.1.1.4 Moduri de gestionare a deșeurilor de la desființări

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2022

În județul Maramureș patru operatori economici dețin autorizație de mediu pentru desfășurarea activității de colectare și concasare deșeurilor din construcții și desființări, instalații mobile, produsele rezultate – material concasat – fiind folosite la construcția de drumuri, asfaltări, iar pământul și pietrele fiind folosite ca material de rambleiere sau strat de acoperire.

Tip instalație	Localitate	Descriere	Capacitate proiectată (t/an)	Tipuri de deșeurile preluate
Concasor mobil SANDVIK QJ 341	Borsa	Concasarea deșeurilor de beton și cărămizi rezultate în urma activităților de demolare	10000	Deșeurile de beton și cărămizi
Concasor mobil (SC SOCIAL COLECT SRL)	Satu Nou de Jos	Concasarea deșeurilor de beton, cărămizi, țigle și materiale ceramice, amestecuri de materiale de construcție	240 t/h (8 ore/zi, 250 zile/an)	Beton, cărămizi, țigle și materiale ceramice, amestecuri de materiale de construcție
Concasor mobil (SC NORD ECO SOLUTION SRL)	Baia Mare	Concasarea deșeurilor de beton, cărămizi, țigle și materiale ceramice, amestecuri de materiale de construcție	neprecizat	Beton, cărămizi, țigle și materiale ceramice, amestecuri de materiale de construcție
Concasor mobil TEREX J-1175 (SC SEBI MARC SRL)	Bocicoiu Mare	Concasarea deșeurilor de beton și cărămizi rezultate în urma activităților de construcții și demolări	neprecizat	Beton, cărămizi, țigle și materiale ceramice, amestecuri de materiale de construcție

VII.1.2. Generarea și gestionarea deșeurilor industriale

VII.1.2.1. Deșeurile de producție periculoase

Clasificarea deșeurilor ca periculoase sau nepericuloase și, în special, înțelegerea situațiilor și a condițiilor în care deșeurile trebuie considerate periculoase este o decizie fundamentală în întregul lanț de gestionare a deșeurilor, de la generare la tratarea finală. Atunci când un deșeu este clasificat în mod corect ca fiind periculos, acesta trebuie să se supună mai multor obligații importante, referitoare, de exemplu, la etichetare și ambalare, transport, dar și la tratamentul conform disponibil. UE a învățat din experiența dobândită în contextul aplicării legislației privind deșeurile și a ținut seama de progresele științifice și economice la revizuirea, în 2014 și în 2017, a cadrului de clasificare a deșeurilor și a listei proprietăților care fac ca deșeurile să fie considerate periculoase. Actualizarea acestei legislații, care ține cont și de modificările fundamentale ale legislației UE în materie de produse chimice care au intervenit în ultimii ani, presupune noi provocări pentru autorități și pentru întreprinderile din sector. Modul în care sunt puse în

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2022

aplicare și executate normele privind clasificarea deșeurilor are consecințe importante asupra viitoarelor opțiuni de gestionare a deșeurilor, cum ar fi fezabilitatea și viabilitatea economică a metodei de colectare și reciclare sau asupra alegerii între reciclare și eliminare. Aceste discrepanțe pot avea un impact asupra ratei de utilizare a materiilor prime secundare.

Directiva 2008/98/CE privind deșeurile, principalul document legislativ referitor la deșeurile, la nivelul UE, definește noțiunea de „deșeurile periculoase” la articolul 3 alineatul (2) după cum urmează: „deșeurile care prezintă una sau mai multe din proprietățile periculoase enumerate în anexa III”. Decizia dacă o substanță sau un obiect poate fi considerat „deșeu” în sensul directivei este o decizie importantă și la fel de importantă este decizia privind clasificarea sa ca „deșeu nepericulos” sau ca „deșeu periculos”. Gestionarea deșeurilor periculoase face obiectul unor condiții stricte, referitoare în special la:

- obligația de a furniza dovezi pentru urmărirea deșeurilor în conformitate cu sistemul instituit de statul membru în cauză;
- interzicerea amestecării deșeurilor;
- obligații specifice de etichetare și de ambalare;
- tratarea doar în instalații de tratare special concepute în acest sens, care au obținut o autorizație specială, conform prevederilor din Directiva- cadru privind deșeurile, Directiva privind depozitele de deșeurile și Directiva privind emisiile industriale.

Proprietățile deșeurilor care fac ca acestea să fie periculoase, prevăzute în anexa III la directivă, au fost adaptate pentru a ține seama de progresele științifice, prin Regulamentul (UE) nr. 1357/2014 al Comisiei, care se aplică de la 1 iunie 2015, și prin Regulamentul (UE) 2017/997 al Consiliului, care se aplică de la 5 iulie 2018.

Clasificarea deșeurilor ca periculoase este importantă și în sensul Directivei privind depozitele de deșeurile, întrucât deșeurile periculoase ar trebui, ca regulă generală, să fie eliminate în depozitele de deșeurile pentru deșeurile periculoase, iar deșeurile nepericuloase ar trebui să fie eliminate în depozitele de deșeurile pentru deșeurile nepericuloase sau inerte. Deșeurile periculoase stabile, nereactive pot fi eliminate în depozitele de deșeurile pentru deșeurile nepericuloase în cazul în care sunt îndeplinite condițiile stabilite în anexa II la Directiva privind depozitele de deșeurile.

Prin Legea nr. 6/1991 România a aderat la Convenția de la Basel, privind controlul transportului peste frontiere al deșeurilor periculoase și al eliminării acestora iar prin Legea nr. 265/2002 a acceptat amendamentele la Convenție. La Anexa I, sunt conținute cele 45 de categorii de deșeurile periculoase ce fac obiectul acestor reglementări.

Din activitățile industriale și de prestări servicii desfășurate în județul Maramureș, rezultă o gamă largă de deșeurile, care se încadrează atât în categoria deșeurilor valorificabile (deșeurile de metale feroase și neferoase, baterii uzate, sticlă, hârtie etc.), cât și din categoria deșeurilor depozitabile (nisipuri de turnătorie, șlamuri minerale sau organice, nămoluri de galvanizare, gudroane, resturi de vopsele și uleiuri).

Extracția și prepararea minereurilor, ramură economică ce a deținut o pondere deosebită la nivelul județului, a fost complet sistată în anul 2007, realizându-se doar activitate de închidere, ecologizare și monitorizare a iazurilor de decantare și a perimetrelor miniere.

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2022

În vederea actualizării informațiilor la nivel național, aferente anului de raportare 2021, cu privire la stadiul realizării programului de eliminare a echipamentelor și materialelor cu conținut de PCB/PCT, având ca scop monitorizarea stadiului de implementare a Planului național de eliminare a acestor echipamente și materialelor (în conformitate cu HG nr. 975/2007 privind modificarea HG nr. 291/2005), au fost solicitate informații de la operatorii economici care dețin astfel de echipamente. În acest interval de timp nu au fost trimise spre decontaminare chimică echipamente cu conținut de PCB.

Transportul intern de deșeuri periculoase desfășurat în conformitate cu prevederile Hotărârii de Guvern nr. 1061/2008, privind transportul deșeurilor periculoase și nepericuloase pe teritoriul României. În acest sens, sunt colectate și prelucrate informațiile aferente fiecărui trimestru în parte, furnizate de operatorii economici care dețin autorizație de mediu pentru transport/stocare temporară deșeuri periculoase. În intervalul ianuarie-decembrie 2021, au fost depuse spre analiză și aprobare **56 Anexa 1 - Formulare pentru aprobarea transportului de deșeuri periculoase**, conform cu prevederile HG nr. 1061/2008, privind transportul deșeurilor periculoase și nepericuloase pe teritoriul României toate solicitările fiind soluționate favorabil.

Operatorii economici care au solicitat pe parcursul anului informații de la APM Maramureș privind exportul / transferul de deșeuri, au fost îndrumați să contacteze ANPM, fiind informați despre pașii care trebuie urmați și datele existente pe site-ul ANPM privind prevederile Regulamentului (UE) nr. 1013/2006/CE privind transferurile de deșeuri, respectiv ale Regulamentului (UE) nr. 255/2013 al Comisiei din 20 martie 2013 de modificare, în scopul adaptării la progresul științific și tehnic, a anexelor IC, VII și VIII la Regulamentul (CE) nr. 1013/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind transferurile de deșeuri.

În cursul anului 2022, nu a existat nici o solicitare din partea operatorilor economici în vederea emiterii punctelor de vedere pentru aducerea în țară de deșeuri, nici din spațiul intracomunitar, nici din afara Uniunii Europene, în vederea valorificării acestora.

Se actualizează cu frecvență la două luni baza de date județeană privind operatorii economici care dețin autorizație de mediu pentru activitatea de transport deșeuri periculoase (industriale și medicale), respectiv a instalațiilor autorizate pentru eliminarea preliminară prin sterilizare termică a deșeurilor medicale. Pentru desfășurarea activității de transport deșeuri periculoase, la finele anului 2022, dețin autorizație de mediu, 14 operatori economici, 2 dintre acești operatori, SC Bio Pack SRL și SC Rongo Impex SRL, fiind autorizați și pentru transport de deșeuri medicale. În județul Maramureș nu există instalații autorizate pentru eliminarea preliminară prin sterilizare termică a deșeurilor medicale .

Cantitățile de **deșeuri periculoase**, gestionate între **2017 – 2021**, pe tipuri de activități economice, sunt prezentate în tabelul VII.1.2.1.

Tabelul VII.1.2.1. **Deșeuri industriale periculoase** generate pe principalele activități economice (cu excepția industriei extractive, 2017-2021, tone

Activitatea economică	2017	2018	2019	2020	2021
Industria prelucrătoare	1231,661	1784.4	1196,3	1395.828	1689,21
Producția, transportul și distribuția de energie electrică și	1,541	0.987	4.235	12.12	0.8

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2022

termică, gaze și apă					
Captarea, tratarea și distribuția apei	0,113	0.224	0,133	0.104	0.062
Alte activități	40,634	56.781	40,284	41,246	183,48
Total	1273,949	1842.392	1240,952	1449,298	1873,552

(Sursa: aplicația SIM - Statistica Deșeuri – Chestionare GD-PRODES 2017 - 2021)

Schema gestionării deșeurilor industriale, cuprinzând actorii implicați, responsabilități operaționale, financiare și de raportare, este prezentată în fig. VII.1.2.1.

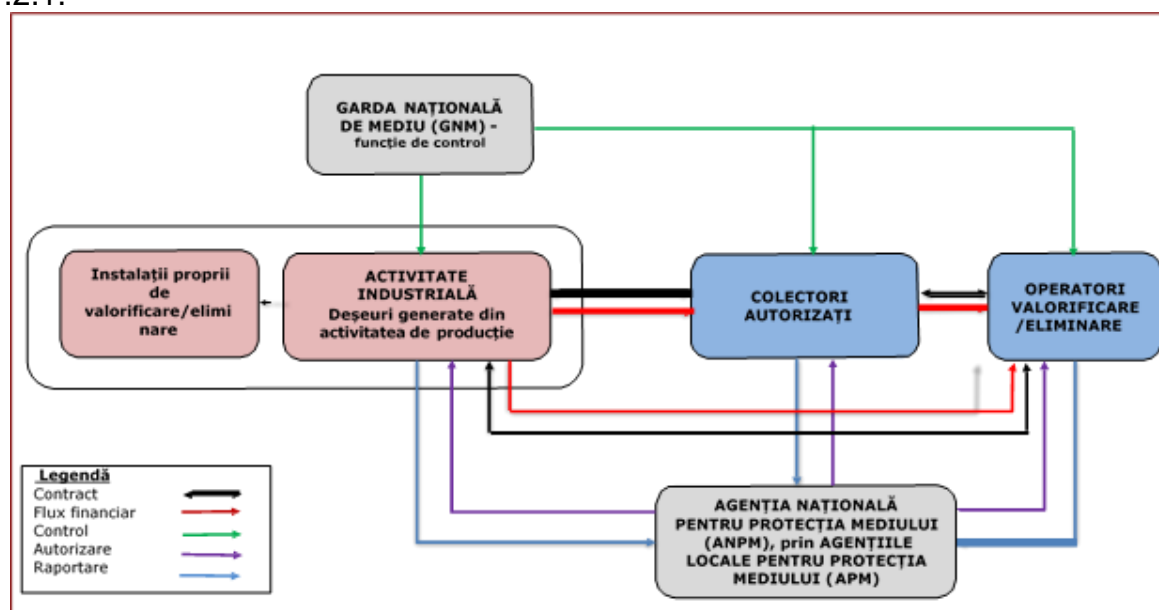

Fig. VII.1.2.1. Schema actuală a gestionării deșeurilor industriale (sursa: PNGD)

VII.1.2.2. Deșeuri de producție nepericuloase

Evaluarea și clasificarea deșeurilor se aplică fiecărui flux distinct de deșeurii generat de un producător, în urma obținerii unui eșantion reprezentativ. În cazul în care se determină prezența mai multor tipuri de deșeuri, fiecare tip ar trebui să fie evaluat separat. În prezent, cele mai importante activități economice care se desfășoară în județul Maramureș sunt: creșterea porcinelor, creșterea păsărilor, creșterea bovinelor de lapte, prelucrarea și conservarea cărnii, prelucrarea și conservarea cărnii de pasăre, fabricarea produselor lactate și a brânzeturilor, fabricarea produselor de brutărie și a produselor făinoase, fabricarea produselor din cacao, a ciocolatei și a produselor zaharoase, distilarea, rafinarea și mixarea băuturilor alcoolice, exploatarea forestieră, tăierea și rindeluirea lemnului, fabricarea produselor din lemn, fabricarea articolelor de îmbrăcăminte, fabricarea articolelor de îmbrăcăminte din piele, fabricarea încălțămintei, fabricarea vopselelor, lacurilor, cernelii tipografice și masticurilor, fabricarea produselor farmaceutice de baza, fabricarea plăcilor, foliilor, tuburilor și profilelor din material plastic, tratarea și acoperirea metalelor, fabricarea subsansamblurilor electronice (module), fabricarea

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2022

de mașini, utilaje și echipamente, fabricarea produselor ceramice, tipărire și activități de servicii conexe tipăririi.

Cantitățile de deșeuri industriale nepericuloase generate pe principalele activități economice-cu excepția industriei extractive în intervalul **2017 – 2021**, sunt prezentate în tabelul VII.1.2.2

Tabelul VII.1.2.2. **Deșeuri industriale nepericuloase** generate pe principalele activități economice (cu excepția industriei extractive, **2017-2021**, tone

Activitatea economică	2017	2018	2019	2020	2021
Industria prelucrătoare	125808,639	105423	82240,14	89087,37	101664,7
Producția, transportul și distribuția de energie electrică și termică, gaze și apă	350,259	122,545	70,594	101,267	105,065
Captarea, tratarea și distribuția apei	6659,2	4027,7	6394,83	7108,4	6099,6
Alte activități	3276,413	2711,9075	2081,347	2742,284	1789,472
Total	136149,27	112285,152	90786,911	99039,321	109658,837

(Sursa: aplicația SIM - Statistica Deșeuri – Chestionare GD–PRODES **2017–2021**)

Deșeurile agricole rezultate din gospodăriile individuale sunt gestionate de către deținătorii de animale, prin utilizarea lor la fertilizarea naturală a terenurilor agricole. Stocarea dejecțiilor de animale în gospodăriile individuale până la împrăștierea acestora pe câmp, reprezintă o potențială sursă de poluare a pânzei de apă freatică, utilizată în multe cazuri ca singura sursă de apă potabilă. În categoria deșeurilor agricole sunt incluse:

- ✓ deșeuri de țesuturi de natură animală,
- ✓ deșeuri de țesuturi de natură vegetală,
- ✓ dejecții animaliere
- ✓ materiale care nu se pretează consumului sau procesării,
- ✓ deșeuri de la distilarea băuturilor alcoolice

În intervalul 2019-2022 au fost depuse și aprobate 303 solicitări în vederea reglementării construcțiilor de platforme pentru depozitarea gunoiului de grajd. *Codul de bune practici agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole*, publicat în M Of. Nr. 754 bis/3.VIII.2021, stabilește cerințele minime pentru impermeabilizarea bazei locului de depozitare, în funcție de numărul total de animale din fermă (exploatații cu mai puțin / mai mult de 40 UVM). Depozitarea gunoiului de grajd direct pe sol este total interzisă fiind interzisă depozitarea și pe folii de plastic/polietilenă de densitate mare, în cazul exploatațiilor cu mai mult de 40 UVM.

Platformele trebuie să aibă o capacitate suficientă de stocare – corelată cu numărul de animale, tipul acestora și durata perioadei de interdicție (plus o lună), să aibă drumuri de acces și să nu fie amplasate pe terenuri situate în apropierea cursurilor de apă sau cu apă freatică la mică adâncime. Capacitatea de stocare a

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2022

platformelor depinde de numărul de animale din fermă, sistemul de creștere al animalelor (cu sau fără așternut) și perioada maximă de stocare determinată de perioada de interdicție pentru aplicarea în teren a gunoiului de grajd. Amplasarea depozitelor de gunoi de grajd se face cu respectarea următoarelor condiții, conform Ordinului ministrului sănătății nr. 119/2014, cu modificările și completările ulterioare.

Printr-o investiție finanțată de către Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice în cadrul proiectului „Controlul Integrat al Poluării cu Nutrienți” finanțat la rândul lui de GEF/Banca Mondială, Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare și cofinanțat de Guvernul României, s-a realizat în județul Maramureș ”Instalația pilot pentru producerea biogazului” în zona sudică a orașului Seini, care urmărește atingerea a trei obiective principale:

- reducerea presiunii asupra mediului înconjurător ca urmare a asigurării unui mai bun management al deșeurilor organice rezultate din activitățile de creștere a animalelor (atât la nivelul gospodăriilor individuale cât și la nivelul societăților comerciale);
- producerea de energie (electrică și termică) utilizând ca materie primă biomasa organică (deșeuri animaliere – dejecții și siloz vegetal);
- crearea unui cadru demonstrativ privind bunele practici în acest domeniu.

”Stația de biogaz Seini produce anual, în medie 1 milion de mc de biogaz și 1,2 milioane de KWh energie electrică din prelucrarea dejecțiilor rezultate de la fermele de păsări de pe platforma industrială a orașului, a nămolurilor de la stațiile de epurare și a borhoturilor. În anul 2022, Stația de biogaz Seini a produs 713000 mc biogaz și 912 MWh energie electrică. Tot anul trecut a prelucrat 1758,5 tone de dejecții de la păsări, 6759 tone de borhot (provenit de la o fabrică de alcool) și 384,6 tone de nămoluri provenite de la stațiile de epurare a apelor uzate. Digestatul lichid rezultat a fost utilizat ca și fertilizant agricol”. Sursa – 2mnews.ro

În cursul anului 2021, cantitatea de deșeuri primită pentru tratare și valorificare energetică a fost de 6428 tone”.Sursa – aplicația SIM-Statistica Deșeurilor Chestionar – GD Trat.

De asemenea, în anul 2016 a fost inaugurată Instalația de Biogaz aferentă Stației de Epurare a Apelor Uzate din Baia Mare, beneficiar SC Vital SA Baia Mare pentru o investiție de aproximativ 43 de milioane de lei plus TVA, având ca finanțator: Programul Operațional Sectorial Mediu, cu finanțare din fondul de coeziune al Uniunii Europene.

VII.1.3. Fluxuri speciale de deșeuri

VII.1.3.1. Deșeuri din echipamente electrice și electronice (DEEE)

Cod indicator România: RO 63

Cod indicator AEM: WASTE 003

DENUMIRE: DEȘEURI DE ECHIPAMENTE ELECTRICE ȘI ELECTRONICE

DEFINIȚIE: Indicatorul prezintă cantitățile de echipamente electrice și electronice (EEE) care sunt puse pe piață, și cantitățile de deșeuri de echipamente electrice și electronice (DEEE) colectate în total, din gospodării și reutilizate sau reciclate, exprimate în kg/cap de locuitor.

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2022

Gestionarea și reciclarea deșeurilor de echipamente electrice și electronice reprezintă unul dintre domeniile țintă de interes național în cadrul obiectivelor politicii de mediu privind conservarea, protecția și îmbunătățirea calității mediului și a sănătății umane, constituind parte a condiționalităților ex-ante din Acordul de Parteneriat cu România al Comisiei Europene 2014-2020. Principalele obiective ale legislației în vigoare privind DEEE sunt: prevenirea apariției deșeurilor de echipamente electrice și electronice și reutilizarea, reciclarea și alte forme de valorificare a acestor tipuri de deșeuri, pentru a reduce, în cea mai mare măsură, cantitatea de deșeuri eliminate; îmbunătățirea performanței de mediu a tuturor operatorilor implicați în ciclul de viață al EEE (producători, distribuitori și consumatori) și în mod special a agenților economici direct implicați în tratarea deșeurilor de echipamente electrice și electronice.

Pot introduce pe piață echipamente electrice și electronice numai producătorii înregistrați în Registrul Producătorilor și Importatorilor de EEE, constituit la ANPM. La începutul anului 2006, s-a demarat procedura de înregistrare a producătorilor de echipamente electrice și electronice în Registrul producătorilor și importatorilor de echipamente electrice și electronice, conform cerințelor legislației în vigoare.

La 31 decembrie 2022 în **Registrul Național al producătorilor**, care include și producătorii ce furnizează echipamente electrice și electronice prin intermediul tehnicilor de comunicare la distanță, erau înregistrați 40 operatori economici producători/importatori cu sediul în județul Maramureș. Analizând informațiile din baza de date menționată, gestionată de ANPM, se constată următoarea situație: **19** operatori economici au fost radiați din Registrul național al producătorilor conform prevederilor Ordinului de Ministru nr. 269/2019, art. 2, alin 4, iar 21 societăți economice sunt înregistrate cu activitate (reînregistrate). Înregistrarea producătorilor EEE se realizează în conformitate cu prevederile Ordinului nr. 269/2019 privind aprobarea Procedurii pentru stabilirea înregistrării, raportării, frecvenței de raportare către Registrul național al producătorilor, precum și a modului de evidență și de raportare a informațiilor prevăzute la art. 9 alin. (4) și la art. 27 alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 5/2015 privind deșeurile de echipamente electrice și electronice.

Agenția Națională pentru Protecția Mediului, conform prevederilor legale este autoritatea competentă care colectează anual informații sub formă de date și estimări motivate cu privire la cantitățile și categoriile de EEE introduse pe piață, DEEE colectate prin orice modalitate, pregătite pentru reutilizare, reciclate și valorificate în România, precum și cu privire la masa DEEE colectate separat și exportate.

În urma intrării în vigoare în mod gradual a prevederilor Ordonanței de urgență 5/2015 privind deșeurile de echipamente electrice și electronice care transpune Directiva 2012/19/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 iulie 2012 privind deșeurile de echipamente electrice și electronice (DEEE), sistemul județean de gestionare a DEEE a fost optimizat conform cerințelor legale în vigoare. Astfel, operatorii economici cu activitate în acest domeniu trebuie să aibă în vedere obiectivele minime privind valorificarea aplicabile per categorie de la 15 august 2018 privind categoriile prevăzute în anexa nr. 2 la ordonanța de urgență 5/2015:

a) pentru DEEE incluse în categoria 1 sau 4 din anexa nr. 2 la OUG nr. 5/2015: 85%

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2022

se valorifică și 80% se pregătesc pentru reutilizare și se reciclează;

b) pentru DEEE incluse în categoria 2 din anexa nr. 2 la OUG nr.5/2015: 80% se valorifică și 70% se pregătesc pentru reutilizare și se reciclează;

c) pentru DEEE incluse în categoria 5 sau 6 din anexa nr. 2 la OUG nr. 5/2015 : 75% se valorifică și 55% se pregătesc pentru reutilizare și se reciclează;

d) pentru DEEE incluse în categoria 3 din anexa nr. 2 la OUG nr. 5/2015 : 80% se reciclează.

Producătorii, organizațiile colective, reprezentanții autorizați, operatorii economici colectori și/sau tratatori și autoritățile administrației publice locale sunt obligați să transmită, la solicitarea autorității publice centrale pentru protecția mediului sau a unităților din subordonarea sau în coordonarea acestora la termenele stabilite de acestea, orice informații necesare în vederea elaborării de studii, statistici ori pentru monitorizarea respectării prevederilor privind protecția mediului și pentru respectarea obligațiilor privind raportările către Comisia Europeană, potrivit legii. Raportările se constituie într-o bază de date națională, organizată la nivelul ANPM. Sinteza datelor privind echipamentele electrice și electronice și deșeurile de echipamente electrice și electronice la nivel național se afișează pe pagina de internet a Agenției Naționale pentru Protecția Mediului, până la data de 30 septembrie a fiecărui an pentru anul precedent, în vederea asigurării accesului publicului la aceste informații.

Distribuția pe județe a cantităților de DEEE nu este reprezentativă, ținând cont de faptul că DEEE colectate într-un județ ajung la colectare/tratare în alt județ. O parte din DEEE colectate în România sunt transportate în afara țării, în state membre UE sau în afara UE în vederea tratării.

În vederea implementării legislației privind deșeurile de echipamente electrice și electronice, s-au realizat acțiuni de mediatizare privind importanța colectării selective a DEEE-urilor, în colaborare cu asociațiile producătorilor de EEE, primării, servicii de salubritate și operatorii economici care dețin autorizație de mediu să desfășoare activitate de colectare a acestor tipuri de deșeuri, administrația publică locală fiind înștiințată despre disponibilitatea asociațiilor colective de a încheia protocoale de colaborare și de a pune la dispoziția acestora containere pentru colectarea selectivă a DEEE-urilor, rata de colectare a deșeurilor fiind puternic dependentă de gradul de informare al populației și de existența unei rețele de puncte de colectare.

Schema cuprinzând actorii principali, modul de îndeplinire a responsabilităților operaționale și financiare este prezentată mai jos.

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2022

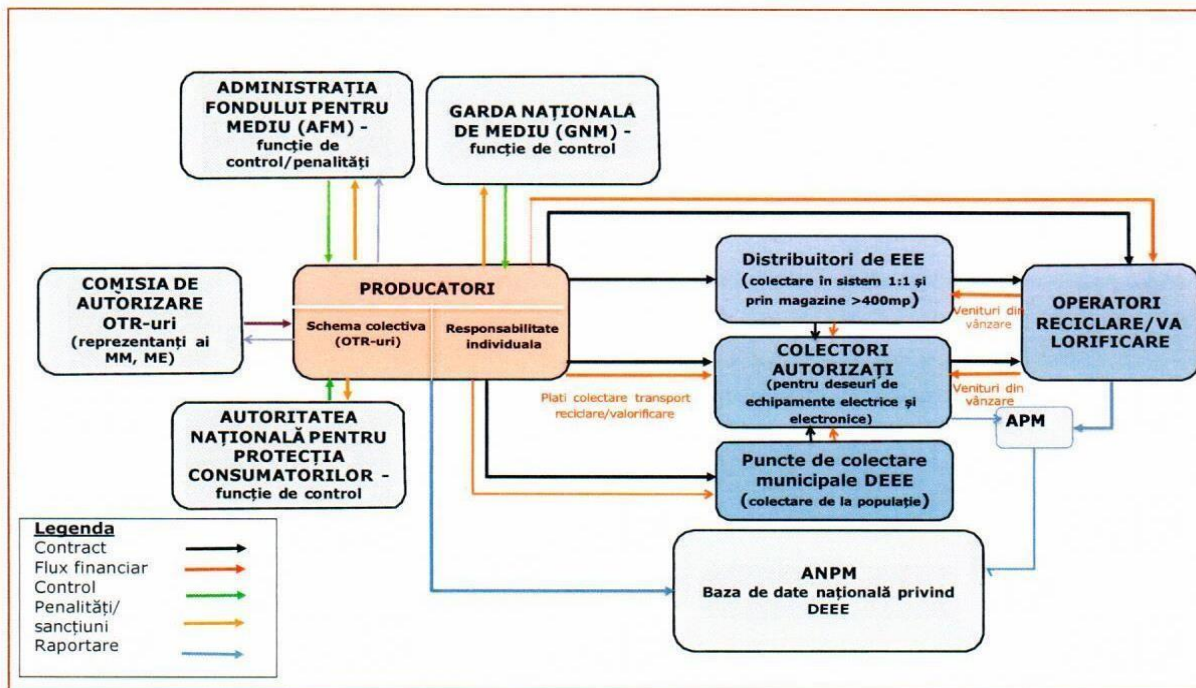

Fig. VII.1.3.1.1. Schema actuală a gestionării DEEE (sursa: PNGD)

Baza de date națională privind inventarul operatorilor economici autorizați să colecteze/trateze/valorifice DEEE se actualizează anual. În domeniul gestionării deșeurilor de echipamente electrice și electronice, în județul Maramureș, la finele anului 2022 existau **23** operatori economici autorizați pentru colectarea DEEE-urilor, activitatea fiind desfășurată în **27 puncte de lucru**. În județul Maramureș nu sunt în funcțiune instalații de tratare DEEE.

Tabelul VII.1.3.1.1. Cantitățile de DEEE colectate de operatorii economici autorizați pentru colectare DEEE, tone

2017	2018	2019	2020	2021
230,917	952.359	1015,907	1351,7227	1802,77

(Sursa: Date raportate de către operatorii economici autorizați pentru colectare DEEE)

Ca urmare a centralizării informațiilor furnizate de către operatorii economici autorizați pentru activitatea de colectare DEEE, datele cantitative pentru anul 2021, sunt:

- ✓ stoc la 01.01.2021 – 140,2 tone / 7217 buc.;
- ✓ DEEE colectate individual de la gospodăriile particulare: 911,927 tone / 50283 buc;
- ✓ DEEE colectate individual din alte surse decât gospodăriile particulare: 308,11 tone / 14142 buc;
- ✓ DEEE preluate de la alți colectori: 443,526 tone / 15060 buc;
- ✓ DEEE trimise la instalații de tratare: 1599,2 tone / 74632 buc;
- ✓ stoc la 31.12.2021 – 203,5 tone / 9632 buc.

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2022

Datele cantitative pentru anul 2021, sunt încă nevalidate în aplicația SIM-DEEE.

Se reprezintă grafic variația cantităților de DEEE colectate atât în cadrul campaniilor de colectare cât și a celor colectate prin punctele de lucru deținute de operatorii economici autorizați pentru colectare / tratare DEEE.

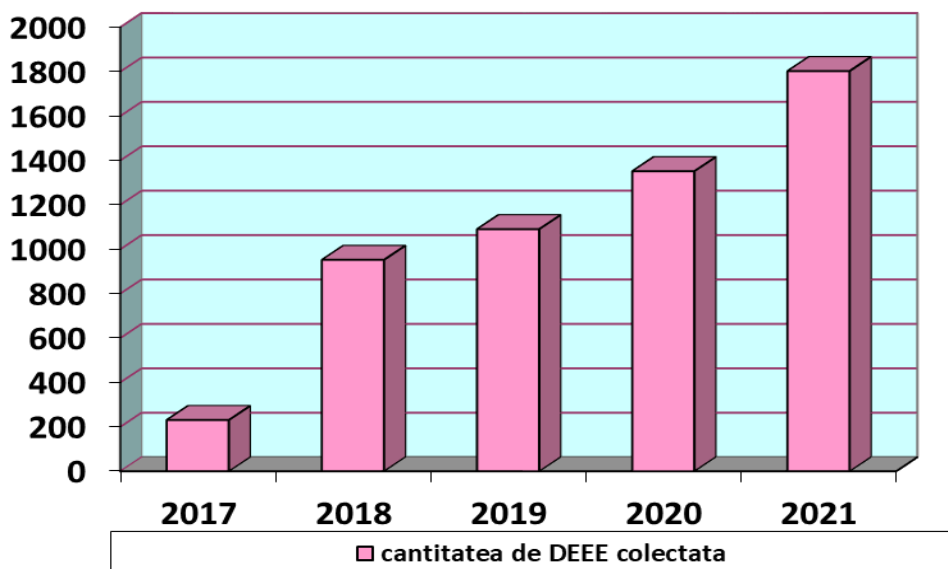

Figura VII.1.3.1 Evoluția cantităților de DEEE-uri colectate, între 2017-2021, tone

Conform prevederilor legale în vigoare, centrele de colectare au obligația de a prelua toate DEEE de la deținători și distribuitori în mod gratuit și de a asigura evidența DEEE intrate și ieșite din centrele de colectare, inclusiv a DEEE încredințate unităților specializate pentru desfășurarea acestei activități în vederea pregătirii pentru reutilizare.

Având în vedere facilitățile oferite persoanelor fizice de marile centre comerciale din județul Maramureș la achiziția echipamentelor electrice și electronice și anume, preluarea unui echipament EEE nefuncțional și asigurarea unor reduceri de preț (sistemul buy-back), DEEE sunt preluate direct de la persoanele fizice de către asociațiile colective autorizate la nivel național, ca urmare datele privind cantitățile colectate sunt transmise în mod direct instituțiilor de mediu de la nivel național.

Strategia de dezvoltare a unei rețele extinse la nivel național, dotată cu infrastructură de colectare specifică și care să fie ușor accesibilă, facilitând adoptarea unui comportament responsabil față de mediu și contribuind la crearea premiselor necesare atingerii obligațiilor de țară privind reciclarea este un deziderat al organizațiilor colective ce au ca scop instituirea în România a principiului european al răspunderii extinse a producătorului în domeniul deșeurilor de echipamente electrice și electronice.

Programul *"Rabla pentru echipamente electrice și electronice"*, facilitează preluarea unor cantități de deșeuri electrice și electronice din piață, în schimbul unui beneficiu personal, practică regăsită în multe alte țări, fiind și o modalitate suplimentară de a conștientiza consumatorii despre importanța și necesitatea colectării acelei categorii de deșeuri, în mod controlat.

VII.1.3.2. Gestionarea ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje

Cod indicator România: RO 17

Cod indicator AEM: CSI 17

DENUMIRE: GENERAREA ȘI RECICLAREA DEȘEURILOR DE AMBALAJE

DEFINIȚIE: Indicatorul reprezintă cantitatea totală de ambalaje utilizate în România, exprimată în kg pe cap de locuitor și an.

Directiva Uniunii Europene privind ambalajele și deșeurile de ambalaje, adoptată în decembrie 1994 și completată în anul 2004, prevede că orice legislație viitoare privind ambalajele trebuie să țină cont atât de ambalajele returnabile, cât și de cele nereturnabile. Propunerile legislative europene privind deșeurile în general și cele provenite de la ambalaje, stabilesc obiective clare de reducere a generării acestora și trasează direcția pe termen lung pentru reintroducerea materialelor din deșeuri în circuitul economic. Obiectivele cheie ale acestor propuneri includ o țintă comună de reciclare a deșeurilor municipale la nivelul UE de 65 % în 2030, respectiv o țintă comună de reciclare a deșeurilor de ambalaje la nivelul UE de 75 % în același an.

În vederea monitorizării extinderii sistemului de colectare selectivă a deșeurilor de ambalaje generate de populație, au fost solicitate informații cu frecvență semestrială, de la autoritățile administrației publice locale - serviciul public de salubritate a localităților, respectiv de la operatorii serviciilor publice de salubritate. Informațiile pentru intervalul **2017 – 2021** sunt prezentate în tabelul VII.1.3.2.1:

Tabelul VII.1.3.2.1 – cantitatea de deșeuri de ambalaje colectată selectiv de la populație

Categorie deșeu	Cantitate colectată / trimisa la reciclare (t/an)				
	2017	2018	2019	2020	2021
Deșeuri de hârtie/carton	1555,20/ 1546,77	514,991/ 488,616	498,02 / 495,153	963,319/ 912,58	889,74/ 868,6
Deșeuri PET	1180,51/ 1168,94	1211,14/ 1189,52	1127,51 / 1050,95	2641,48/ 2085,32	2607,233/ 2589,32
Deșeuri lemn colectat/reciclat/ valorificat energetic	160,2 / 3,0/ 152,4	932,16 /19,2 / 916,66	237,300 /12,0 / 176,200	449,6/ 428,96	325,3/ 298,6
Deșeuri metal	298,362/ 298,362	305,092/ 302,044	355,53 / 338,48	1266,017/ 1058,96	1016,526/ 986,8
Deșeuri de sticlă	256,37 / 157,17	520,971 443,308	291,095 252,110	632,241/ 486,32	1102,685 1096,4
Total	3891,67 3613,98	4260,85 2931,04	3473,81 3217,39	5952,657/ 4972,14	5941,484/ 5839,72

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2022

Operatorii economici care introduc pe piață produse ambalate și/sau ambalaje de desfacere, precum și cei care ambalează produse ambalate sunt responsabili de atingerea obiectivelor anuale privind valorificarea și respectiv, reciclarea deșeurilor de ambalaje. Obiectivele de valorificare, respectiv de reciclare a deșeurilor de ambalaje se pot realiza individual sau prin transferarea responsabilității către un operator autorizat în acest scop.

Cantitățile de ambalaje introduse pe piață, raportate de operatorii economici la nivelul județului, nu sunt reprezentative, deoarece operatorii economici raportează datele în județul în care au înregistrat sediul social. Totodată, operatorii economici care au predat responsabilitatea organizațiilor de transfer de responsabilitate nu au obligația de raportare, raportările fiind realizate de aceste organizații.

Cantitățile de deșeuri de ambalaje raportate ca reciclate/valorificate într-un județ nu sunt reprezentative deoarece aceste deșeuri de ambalaje sunt generate și în alte județe în care nu există reciclatori de astfel de deșeuri. La finele anului 2022 la nivelul județului erau în evidențe **39** de operatori economici autorizați pentru activitatea de colectare deșeuri de ambalaje, **13** fiind autorizați și pentru valorificarea/reciclarea deșeurilor. 98 de operatori economici din județ au încheiat contracte în scopul preluării obligațiilor privind realizarea obiectivelor anuale de valorificare și reciclare a deșeurilor de ambalaje, cu operatorii economici licențiați de Ministerul Mediului în acest sens.

Prin centralizarea datelor raportate de operatorii economici colectori în **Anexa - "Deșeuri de ambalaje comercializate / trimise la reciclare / valorificare"**, din cadrul aplicației **SIM-Ambalaje**, cantitățile de deșeuri de ambalaje colectate / comercializate / trimise la reciclare / valorificare sunt prezentate în tabelul VII.1.3.2.2.

Tabelul VII.1.3.2.2 cantitățile de deșeuri de ambalaje colectate/comercializate/trimise la reciclare/valorificare, tone

Deșeuri de ambalaje colectate	2017	2018	2019	2020	2021
Sticlă	230,42	245,73	286,13	807,05	1408,088
PET	436,29	1412,65	1493,52	1379,266	1748,66
Alte plastice	3281,46	2507,85	2582,25	2434,765	2928,286
Hârtie și carton	9788,85	9771,65	9325,65	8347,28	8866,465
Aluminiu	275,20	137,86	117,23	467,332	385,697
Oțel	1233,38	1624,42	1528,21	1617,122	1308,874
Lemn	255,417	495,63	502,38	2819,456	4347,388
Total	15501,02	16195,8	15835,34	17872,27	20993,458

(Sursa: aplicația SIM AMBALAJE - **Anexa - "Deșeuri de ambalaje comercializate / trimise la reciclare / valorificare 2017-2021"**)

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2022

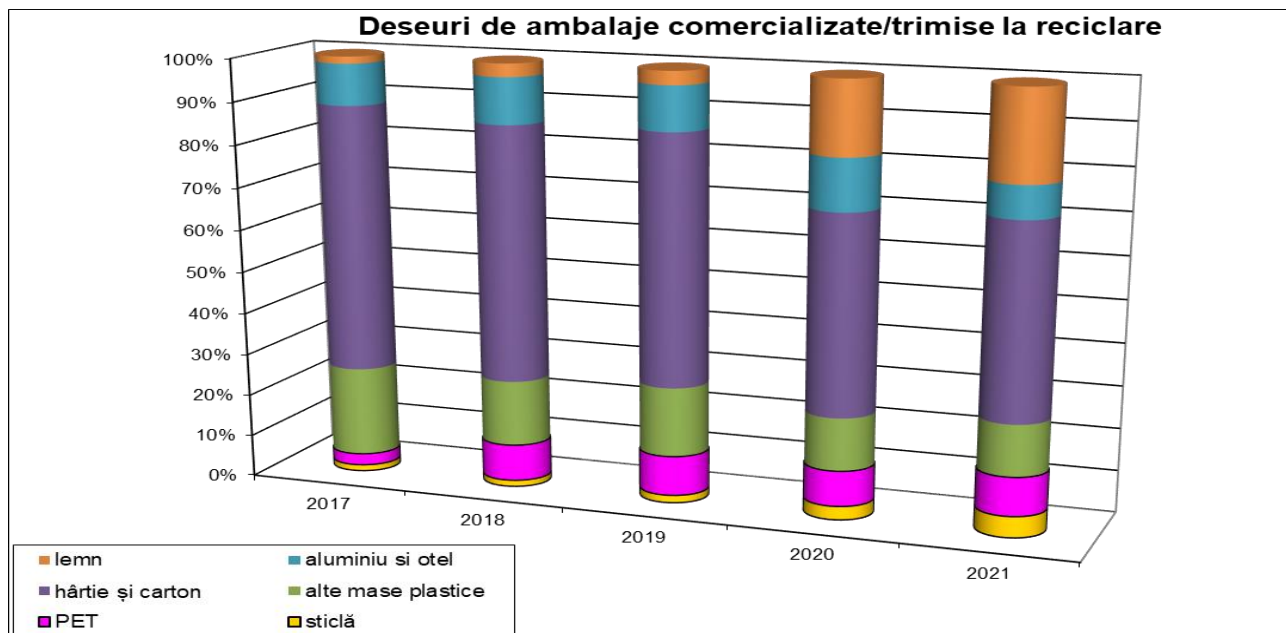

Figura VII.1.3.2.2 Cantitățile de deșuri de ambalaje comercializate / trimise la reciclare / între anii **2017-2021**, în tone

Cantitățile de ambalaje introduse pe piața națională, pentru intervalul 2017 – 2021, conform datelor raportate de operatorii economici în **Anexa 1 – ”Producători și importatori de ambalaje de desfacere, de produse ambalate, supraambalatori de produse ambalate”**, din cadrul aplicației **SIM-Ambalaje**, sunt prezentate în tabelul VII.1.3.2.3:

Tabelul VII.1.3.2.3 cantitățile de ambalaje introduse pe piața națională în intervalul **2017-2021**, tone

An de raportare /cantitate introdusă pe piața națională	2017	2018	2019	2020	2021 (date parțiale)
ambalaje din hârtie și carton	1557,271	2028,45	1983,895	807,494	1752,734
ambalaje alte plastice	433,653	404,279	431,358	529,144	703,664
ambalaje din lemn	30650,067	31245,293	14252,998	13829,598	16266,509
ambalaje din oțel	19,356	13,496	12,755	19,164	23,471
Ambalaje din alte materiale	0,0	2,17	0,68	0.022	0.028
Total	32660.347	31663.068	16681,006	15185,40	18746,406

(Sursa: aplicația SIM – Ambalaje – Anexa 1 – **2017 - 2021**)

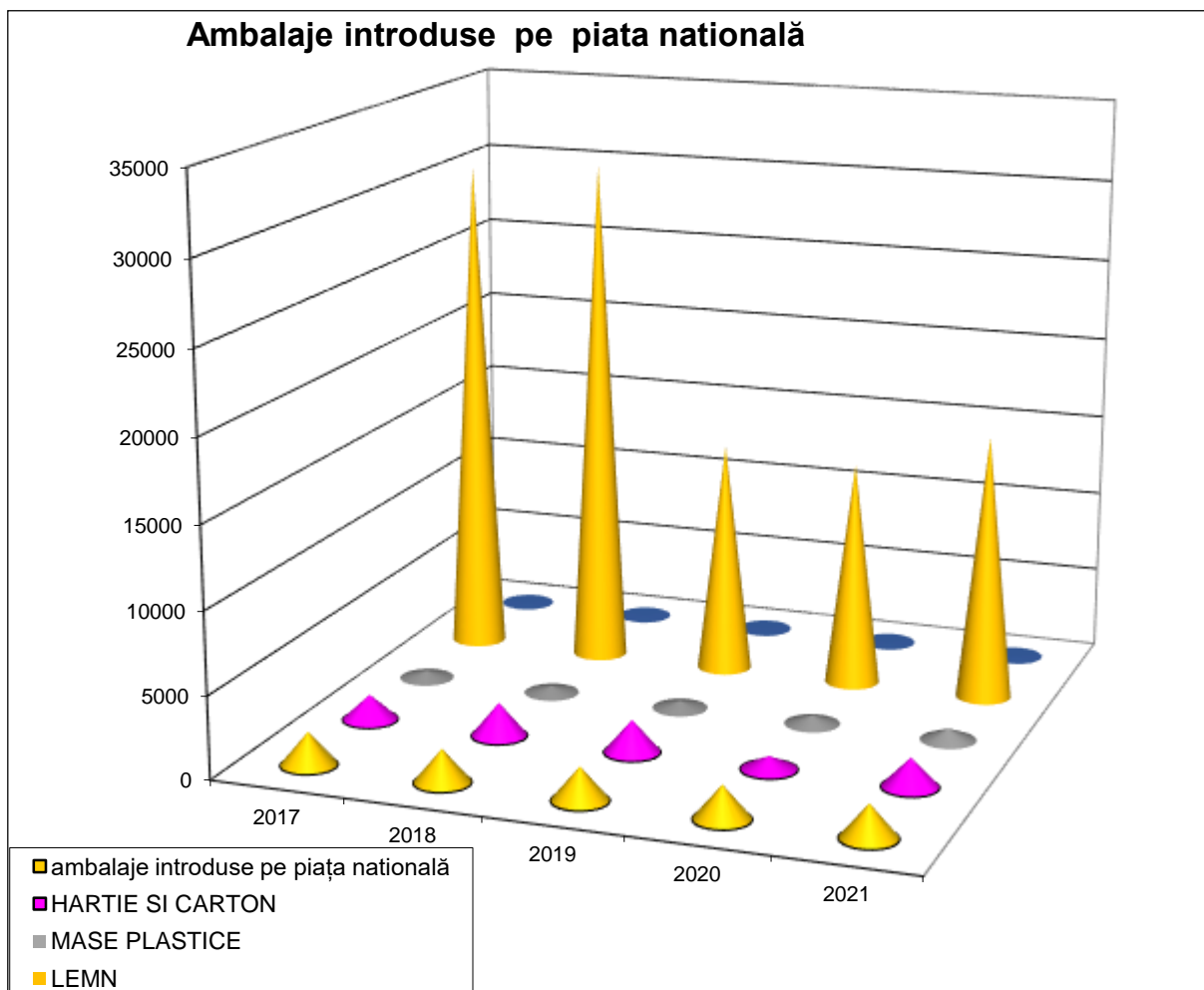

Figura VII.1.3.2.3 Evoluția cantităților de ambalaje introduse pe piața națională între anii **2017 - 2021**, în tone

Tabelul VII.1.3.2.4 Cantitățile de deșuri de ambalaje **reciclate**, 2017 - 2021, tone

An de raportare cantitate de deșuri de ambalaje colectată/ reciclată	2017	2018	2019	2020	2021
Deșuri de ambalaje din materiale plastice	3592,98/ 2977,743	4744,954/ 4301,64	4023,75/ 4023,75	4781,091/ 4142,855	4944,876/ 4944,876
Deșuri PET	0	0	242,798/ 18,370	0	0
Deșuri de ambalaje din lemn	26,655	104,047	118,980	110,965/ 110,965	138,601/ 120,601
Total reciclat în Maramureș	3004,398	4424,057	4142,73	4253,82	5065,477

(Sursa: aplicația **SIM-Ambalaje Anexa 3** – Operatori economici reciclatori/valorificatori de deșuri de ambalaje”)

Cantitățile de deșuri de ambalaje reciclate în județul Maramureș, obținute prin centralizarea datelor raportate în **Anexa 3 - Operatori economici reciclatori /valorificatori de deșuri de ambalaj**”, pentru intervalul 2017 - 2021, sunt prezentate în tabelul de mai sus.

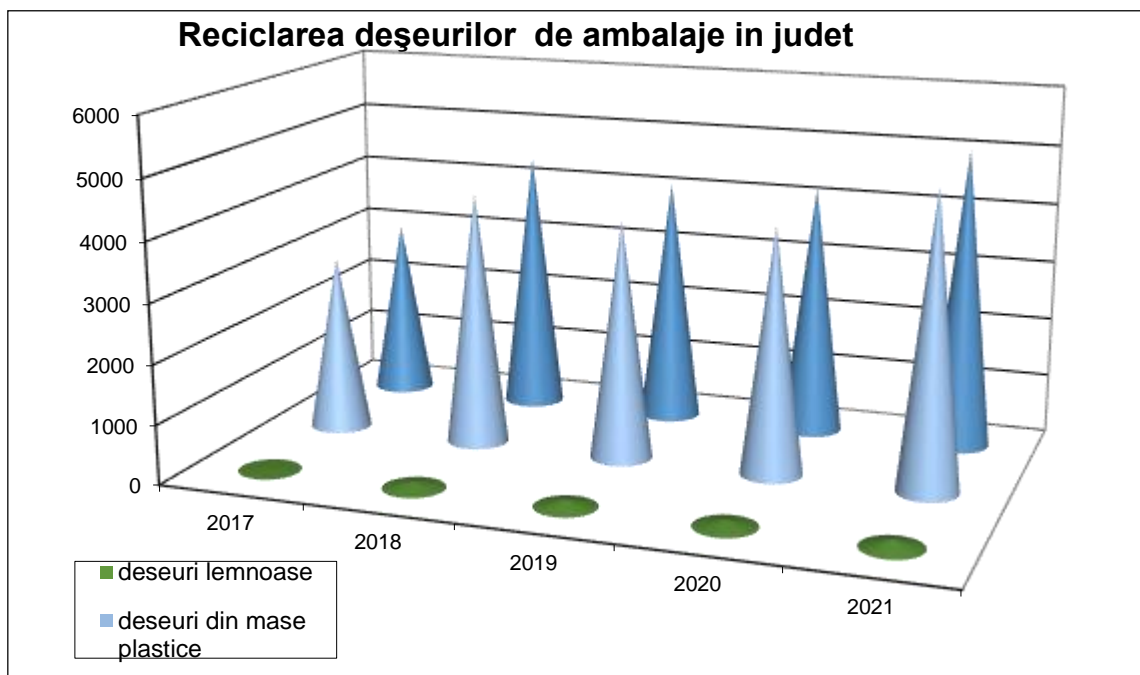

Figura VII.1.3.2.4 Evoluția cantităților de deșeurilor de ambalaje reciclate în județul Maramureș, între anii **2017 - 2021**, în tone

VII.1.3.3. Vehicule scoase din uz

Cod indicator România: RO 69

Cod indicator AEM: TERM 11

DENUMIRE: VEHICULE SCOASE DIN UZ

DEFINIȚIE: Indicatorul prezintă numărul de vehicule scoase din uz și urmărește dacă au fost îndeplinite obiectivele privind valorificarea anvelopelor uzate

Operatorii economici implicați în gestionarea vehiculelor scoase din uz sunt: producătorii, distribuitorii, colectorii, companiile de asigurări, precum și operatorii care au ca obiect de activitate: tratarea, recuperarea, reciclarea vehiculelor scoase din uz, inclusiv a componentelor și materialelor acestora. În perioada 2007 - 2014, operatorii economici au avut obligativitatea de a se asigura de realizarea următoarelor obiective, luând în considerare masa medie la gol: reutilizarea și valorificarea a cel puțin 75% din masa medie pe vehicul și an, a vehiculelor fabricate înainte de 1 ianuarie 1980; reutilizarea și valorificarea a cel puțin 85% din masa medie pe vehicul și an, a vehiculelor fabricate după 1 ianuarie 1980; reutilizarea și reciclarea a 70% din masa medie pe vehicul și an, a vehiculelor fabricate înainte de 1 ianuarie 1980; reutilizarea și reciclarea a 80% din masa medie pe vehicul și an, a vehiculelor fabricate începând cu data de 1 ianuarie 1980. Începând cu 1 ianuarie 2015, operatorii economici sunt obligați să asigure realizarea următoarelor obiective, luând în considerare masa medie la gol: reutilizarea și valorificarea a cel puțin 95% din masa medie pe vehicul și an, pentru toate vehiculele scoase din uz; reutilizarea și reciclarea a cel puțin 85% din masa medie pe vehicul și an, pentru toate vehiculele scoase din uz.

Baza de date națională privind operatorii economici care dețin autorizație de mediu pentru activitatea de colectare VSU, respectiv colectare și tratare VSU,

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2022

situația deținerii și revizuirii actelor de reglementare necesare (Aviz Poliție, Autorizație RAR, autorizație de mediu), se actualizează și se raportează cu frecvență lunară la ANPM. La finele anului 2022, în baza de date VSU sunt înregistrați cu autorizație de mediu pentru **activitatea de colectare VSU 21 operatori economici**, iar pentru **activitatea de tratare VSU 16 operatori economici**.

În 2016, Programul "Rabla" a fost configurat cu eco-bonusuri diferențiate, care s-au adăugat primei de casare în valoare de 6.500 lei, cu posibilitatea cumulării a maximum două eco-bonusuri pentru achiziția unui autovehicul.

Tabel VII.1.3.3.1. Număr VSU colectate în intervalul 2008 - 2022

An de raportare	Număr operatori economici autorizați pentru		Număr vehicule scoase din uz colectate, buc	
	colectare	colectare și tratare	Total	Program Național de stimulare a înnoirii parcului auto "Rabla"
2008	3	2	823	406
2009	3	2	1093	555
2010	6	3	4257	3936
2011	7	3	3217	2775
2012	10	6	1440	925
2013	15	6	1109	521
2014	13	9	667	284
2015	13	9	736	290
2016	12	8	449	223
2017	12	8	658	304
2018	12	8	942	529
2019	15	13	1595	771
2020	20	15	2059	1013
2021	20	15	2285	1464
2022	21	16	4893	4187

Însumând datele prezentate în tabel, rezultă un număr de **26223** VSU colectate în intervalul 2008 – 2022, din care prin Programul Național de reînnoire a parcului național auto (Programul „Rabla”) s-au colectat **18183** buc. În figura VII.1.3.3.1 se prezintă Evoluția numărului de vehicule scoase din uz colectate.

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2022

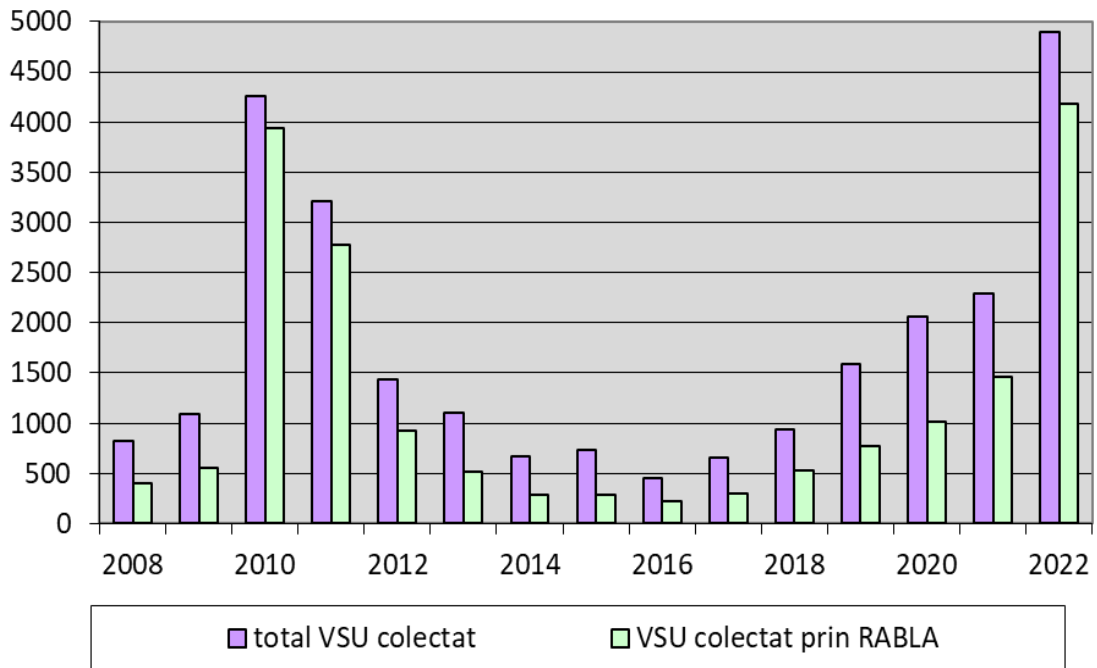
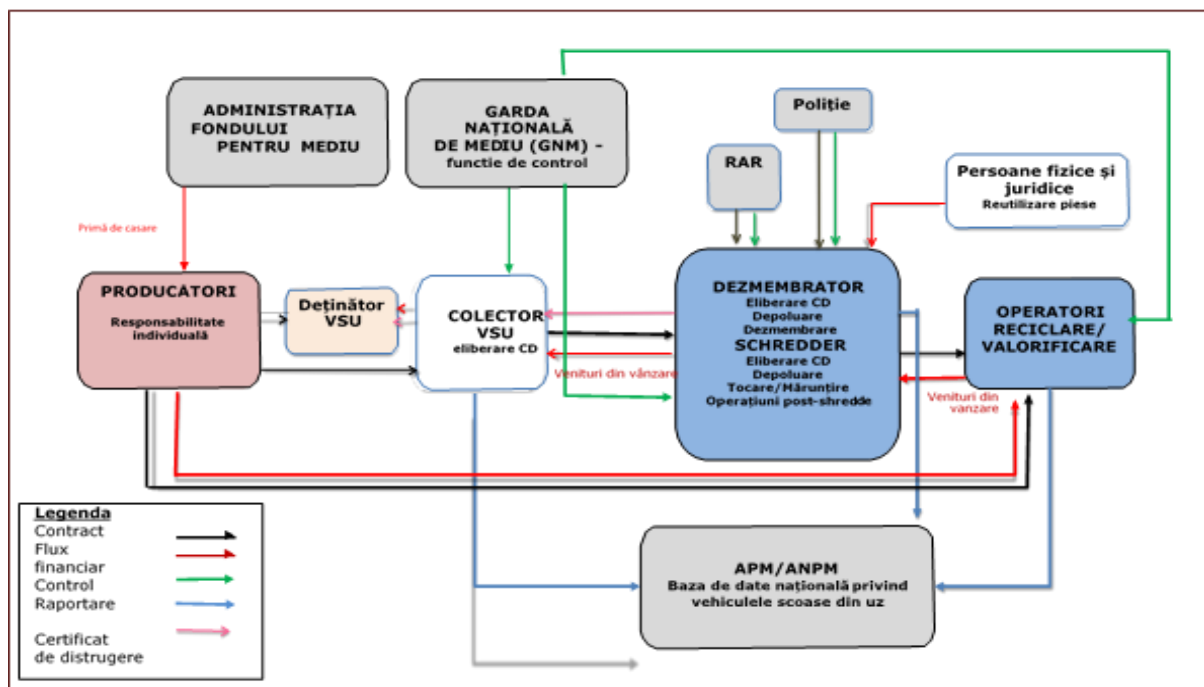

Figura VII.1.3.3.1. Evoluția numărului de vehicule scoase din uz colectate în intervalul 2008 - 2022

Schema de gestionare a VSU, conform Planului Național de Gestionare a Deșeurilor, cu responsabilitățile operaționale și financiare este prezentată mai jos.

Figura VII.1.3.3.2. Schema actuală a gestionării vehiculelor scoase din uz (sursa: PNGD)

Autovehiculele vechi, scoase din circulație sprijină industria de reciclare din România, dar în același timp trebuie subliniată latura ecologică a scoaterii din

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2022

circulație a acestor vehicule, fie prin eliminarea emisiilor de noxe fie prin eliminarea scurgerilor de ulei, alte lichide, în mediul înconjurător, cu condiția ca activitățile de colectare, depozitare și de tratare a acestor autovehicule să se facă în condițiile cerute de legislația de mediu în vigoare.

În scopul monitorizării atingerii obiectivelor mai sus menționate, operatorii economici care desfășoară operațiuni de colectare și tratare a vehiculelor scoase din uz au obligația de a raporta informații specifice.

În ceea ce privește obiectivele de reciclare / valorificare, nu sunt relevante cifrele la nivel județean, având în vedere faptul că vehiculele scoase din uz colectate într-un județ, în multe situații ajung la tratare la un operator economic din alt județ.

Tabel VII.1.3.3.2. VSU colectate și tratate în perioada 2016 - 2020

Anul	2016	2017	2018	2019	2020
Vehicule scoase din uz colectate, număr	44762	49073	72213	84056	79743
Vehicule scoase din uz tratate*, număr	46576	49830	67344	84621	79360

* Diferența dintre numărul de vehicule scoase din uz colectate și numărul de vehicule scoase din uz tratate se datorează vehiculelor scoase din uz în anii anteriori și rămase în stoc (Sursa: Agenția Națională pentru Protecția Mediului – Raportul anual privind Starea Mediului în România – 2021, realizat în anul 2022).

Se realizează anual inventarul operatorilor economici deținători, generatori și colectori de **baterii și acumulatori uzați**, respectiv a cantităților deținute și colectate. La 31 decembrie 2022, la nivelul județului, dețin autorizație de mediu pentru activitatea de colectare baterii și acumulatori, 33 de operatori economici, activitatea fiind desfășurată în 44 puncte de lucru. Deșeurile colectate și stocate temporar în containere antiacide, au fost livrate ulterior societăților autorizate pentru tratarea și fabricarea bateriilor și acumulatorilor auto și anume la SC ROMBAT SA Bistrița, SC NEFERAL SA București și SC MONBAT RECYCLING București. În județ, nu există operatori economici producători sau tratatori de deșeuri de baterii și acumulatori auto.

Datele aferente anului **2022**, se prezintă astfel:

- ✓ stoc la 01.01.2022 – 57,1475 tone;
- ✓ colectat de la persoane fizice și juridice - 412,5527 tone;
- ✓ cantitate preluată de la alte puncte de colectare – 92,2025 tone;
- ✓ cantitate trimisă la tratare: 179,4140 tone;
- ✓ trimis la alte puncte de colectare: 236,5385 tone;
- ✓ stoc la 31.12.2022 – 145,95 tone.

În vederea monitorizării modului de gestionare a uleiurilor uzate și a optimizării validării datelor, în conformitate cu prevederile HG nr. 235/2207 privind gestionarea uleiurilor uzate, urmare notificării transmise de Agenția Națională pentru Protecția Mediului, operatorii economici care introduc pe piață uleiuri, generatorii de uleiuri uzate și cei care gestionează uleiurile uzate, au fost înștiințați despre

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2022

deschiderea sesiunii de raportare a datelor aferente anului **2020**, în aplicația Uleiuri Uzate, dezvoltată în cadrul proiectului SIM. Informațiile înscrise în aplicația electronică Uleiuri Uzate de către operatorii economici raportori (producători/importatori de uleiuri, generatori de uleiuri uzate, stații de distribuție carburanți, colectori/valorificatori de uleiuri uzate), au fost verificate și validate din intern.

VII.1.4. Impacturi și presiuni privind deșeurile

Tendința evoluției emisiilor de gaze cu efect de seră din sectorul deșeurii, pe ultimii cinci ani, exprimată în tone:

Tabel VII.1.4.1. Emisia de CH₄ de la depozitele neconforme de deșeurii municipale

Depozit de deșeurii	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Satu Nou de Jos	5240	4830	4980	5194	5340	1661.7
Teplîța	887	837	1080	1331	1412	577.3
Vișeu de Sus	107	130	35	-	-	-
Borșa	175	97	-	-	-	-
Total emisii de CH ₄	6409	5894	6095	6525	6752	2239

Evoluția emisiei de metan de la depozitele de deșeurii municipale

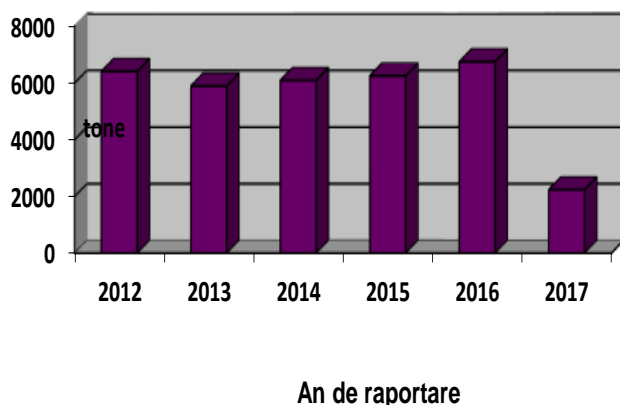

Figura VII.1.4.1 - Evoluția emisiilor de gaze cu efect de seră din sectorul deșeurii, între anii 2012 – 2017

Referitor la „Evoluția numărului de depozite de deșeurii municipal neconforme, 2011 – 2017”, existente pe teritoriul județului Maramureș, situația se prezintă în tabelul alăturat

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2022

Tabel VII.1.4.2 Evoluția numărului de depozite neconforme de deșuri municipal, între anii 2012 – 2017

An de raportare	Depozit de deșuri în funcțiune						Număr depozite neconforme
	Satu Nou de Jos	Teplîța	Vișeu de Sus	Arinieș-Borșa	Rohia – Târgu Lăpuș	Seini	
2012	x	x	x	x	sistare la 16 iulie	---	4
2013	x	x	x	sistare la 16 iulie	---	---	3
2014	x	x	sistare la 16 iulie	---	---	---	2
2015	x	x	---	---	---	---	2
2016	x	x	---	---	---	---	2
2017	sistare la 16 iulie	sistare la 16 iulie	---	---	---	---	2

Toate elementele unui sistem de gestionare a deșeurilor pot avea un impact potențial asupra mediului. Un sistem modern de management al deșeurilor reduce considerabil posibilitatea apariției acestora până la un nivel acceptabil din punct de vedere al mediului și social. Depozitarea necorespunzătoare a deșeurilor poate cauza înfundarea sistemelor de drenare și apariția inundațiilor.

În depozitele de deșuri, deșeurile biodegradabile se descompun, producând gaze și levigat. Gazele generate de depozitele de deșuri, dacă nu sunt captate, contribuie în mod semnificativ la efectul de seră, deoarece acestea constau în principal din metan, care este de 23 de ori mai puternic decât dioxidul de carbon în ceea ce privește efectul asupra schimbărilor climatice în perspectiva orizontului de 100 de ani luat în considerare de Grupul interguvernamental privind schimbările climatice (IPCC). Înainte de adoptarea Directivei privind depozitele de deșuri, emisiile de metan generate de depozitele de deșuri reprezentau 30% din emisiile antropice globale de metan în atmosferă. În ipoteza că toate țările ar respecta dispozițiile Directivei privind depozitele de deșuri, chiar dacă va avea loc o creștere a cantității de DSM, se estimează că, în 2020, emisiile de metan exprimate în echivalent CO₂ vor fi cu 10 Mt mai mici decât în 2000. Dacă nu este colectat în conformitate cu dispozițiile Directivei privind depozitele de deșuri, levigatul poate contamina apele subterane și solul. Depozitele de deșuri pot avea un impact negativ asupra zonelor învecinate, prin generarea de bioaerosoli, mirosuri. Un alt efect negativ al depozitării deșeurilor este acela că aria de teren utilizată este mai mare decât cea necesară altor metode de gestionare a deșeurilor.

Levigatul format în depozitele de deșuri menajere influențează negativ apele de suprafață și cele subterane. Solurile din vecinătatea depozitelor pot fi contaminate cu metale grele și alți poluanți toxici.

Politicile pentru deșuri pot reduce, în primul rând, trei tipuri de presiuni asupra mediului: emisiile provenite de la depozitele de deșuri menajere neconforme,

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2022

efectele extracției primare a materiilor prime, poluarea aerului și emisiile de gaze cu efect de seră din consumul de energie în procesele de producție. Deși procesele de reciclare au însele efecte asupra mediului, în majoritatea cazurilor efectele globale evitate prin reciclare și recuperare sunt mai mari decât cele suportate în cadrul proceselor de reciclare.

Impactul generat de deșeuri asupra mediului și modul de gestionare a acestora diferă de la un tip de material la altul. Însă, un impact foarte important îl au emisiile de gaze cu efect de seră. Studiile recente au luat în considerare potențialele beneficii pentru schimbările climatice aduse de valorificarea diferitelor materiale, folosind o abordare pe baza ciclului de viață. Beneficiile potențiale sunt mai mari în cazul în care materialele valorificate sunt de calitate superioară, astfel materialul își menține integritatea, iar consumul de materie primă poate fi evitat. În ceea ce privește recuperarea energiei există beneficii semnificative atunci când se recuperează căldură sau energie electrică. Colectarea, tratarea și eliminarea deșeurilor cauzează efecte asupra mediului (emisii de gaze cu efect de seră (GES) și alte emisii de poluanți în aer, în apă și sol). Trecerea de la depozitare la mai multă reciclare și recuperare care a avut loc în ultimul timp a contribuit substanțial la reducerea presiunii deșeurilor asupra mediului. În cazul în care se realizează înlocuirea materialelor virgine cu materiale reciclate și recuperate, cum ar fi utilizarea de deșeuri în locul combustibililor fosili beneficiile de mediu sunt chiar mai mari.

VII.1.5. Tendințe și prognoze privind generarea deșeurilor

✓ Tendințe privind generarea deșeurilor

Prin implementarea prevederilor legale în activitatea curentă a operatorilor economici și a administrațiilor publice locale, se preconizează reducerea semnificativă a impactului negativ al deșeurilor asupra mediului și sănătății umane. În perioada analizată, s-a înregistrat în județ un salt calitativ în domeniul gestionării deșeurilor prin:

- ✚ implementarea și dezvoltarea continuă a unui sistem de colectare a deșeurilor industriale reciclabile
- ✚ extinderea ariei de acoperire cu servicii de salubritate pe întreg teritoriul județului Maramureș și implicit creșterea numărului punctelor de colectare a deșeurilor
- ✚ dezvoltarea infrastructurii de gestionare a deșeurilor menajere prin achiziționarea de echipamente auto moderne, creșterea semnificativă a numărului recipientelor de colectare, a locațiilor amenajate pentru colectarea selectivă a deșeurilor de ambalaje (hârtie și carton, metale, mase plastice, sticlă)
- ✚ crearea infrastructurii de gestionare a diferitelor fluxuri speciale de deșeuri (DEEE, VSU, uleiuri uzate, baterii și acumulatori, echipamente cu conținut de PCB, deșeuri medicale, etc.)
- ✚ valorificarea deșeurilor ca materii prime secundare în procese industriale

- ✓ Tendința indicatorului de generare a deșeurilor municipale – kg/loc/an, pe intervalul 2017 - 2021: analizând datele prezentate în tabelul nr. VII.1.1.2 – Indicatori de generare a deșeurilor municipale, se constată o scădere a cantității

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2022

de deșeuri municipale generate la nivel de an / per persoană, de la 186,42 kg/loc/an până la 179,7 kg/loc/an.

- ✓ Tendința gradului de conectare la serviciul de salubritate - %, pe ultimii cinci ani: informațiile se regăsesc în tabelul VII.1.1.5 Populația deservită de serviciile publice de salubritate.
- ✓ Tendința colectării selective a deșeurilor municipale – mii tone, pe ultimii cinci ani: informațiile se regăsesc în tabelul VII.1.3.2.1 – cantitatea de deșeuri de ambalaje colectată selectiv de la populație
- ✓ Tendința reciclării deșeurilor municipale – mii tone, pe ultimii cinci ani: prin proiectul „Ecosistem Târgu Lăpuș”, în valoare de 940000 euro, au fost achiziționate 3 autospeciale Mercedes de ultimă generație, mătură și stropitoare pentru curățenie stradală și spațiu public, pubele, lăzi de compost și containere. Locuințele au primit fiecare câte două pubele pentru colectare, la solicitare fiind distribuită și o ladă pentru compost. Fiecare scară de bloc a primit o baterie pentru colectare selectivă. Imbinarea laturii educaționale cu spiritul civic, coroborat cu această dotare, au permis o scădere semnificativă a cantității de deșeuri depozitate pe platforma de stocare temporară Satu Nou de Jos, locația unde se elimină deșeurile colectate.
- ✓ Tendința gradului de reducere a deșeurilor biodegradabile depozitate pe depozitele de deșeuri municipale - %, pe ultimii cinci ani – datele statistice deținute nu sunt concludente;
- ✓ Tendința numărului de depozite municipale conforme în operare, pe ultimii cinci ani: este în curs de implementare proiectul ”Sistem de Management Integrat al Deșeurilor” fiind în construcție depozitul conform de deșeuri municipale;
- ✓ Tendința numărului stațiilor de transfer și/sau sortare existente, pe ultimii cinci ani: în prezent, în județ este în curs de implementare proiectul ”Sistem de Management Integrat al Deșeurilor”
- ✓ Tendința generării deșeurilor industriale nepericuloase (mii tone), pe ultimii cinci ani: situația este prezentată în Tabelul VII.1.2.2. Tipurile și cantitățile de deșeuri nepericuloase generate.
- ✓ Tendința generării deșeurilor industriale periculoase (mii tone), pe ultimii cinci ani: Informațiile sunt prezentate în Tabelul VII.1.2.1. Tipurile și cantitățile de deșeuri periculoase generate. Se observă o scădere considerabilă a cantității de deșeuri periculoase generate, ulterior închiderii operatorilor economici SC ROMPLUMB SA, respectiv SC CUPROM SA.
- ✓ Tendința ratei de colectare a DEEE – kg/loc, pe ultimii cinci ani: analiza datelor raportare de operatorii economici autorizați pentru colectare DEEE, prezentată în tabelul VII.1.3.1.1 relevă următoarea situație: în intervalul de raportare analizat, zeci de tone de DEEE au rămas în stoc, fără a fi trimise spre tratare. Se înregistrează un trend ascendent privind cantitățile colectate în punctele de colectare autorizate de la 230,917 tone 2017 până la 1803,763 tone în anul 2021.
- ✓ Tendința ratelor de valorificare și reciclare a deșeurilor de ambalaje, pe ultimii cinci ani: conform datelor statistice raportate de ”Operatorii economici reciclatori / valorificatori de deșeuri de ambalaje”, din cadrul aplicației SIM-Ambalaje pentru intervalul 2017 - 2021, cantitățile de deșeuri de ambalaje reciclate în județul Maramureș au crescut de la 3004,398 tone (2017) la 5065,477 tone (2021)
- ✓ Tendința numărului de VSU colectate, pe ultimii cinci ani: 26223 bucăți VSU s-au colectat între anii 2008 – 2022, din care prin Programul Național de reînnoire a

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2022

parcului național auto (Programul „Rabla”) s-au colectat 18183 buc. Între anii 2010 – 2011 s-au predat spre casare cele mai multe vehicule în anii următori observându-se un regres considerabil. Începând cu anul 2016 se înregistrează un trend ascendent. În ultimii cinci ani s-au colectat 11774 VSU din care 7964 buc prin Programul ”Rabla”.

Proгноze privind generarea deșeurilor de producție

La nivelul Uniunii Europene, gestionarea deșeurilor trebuie să fie îmbunătățită și transformată în gestionarea durabilă a materialelor pentru a proteja, a conserva și a îmbunătăți calitatea mediului, pentru a proteja sănătatea umană, pentru a asigura utilizarea prudentă, eficientă și rațională a resurselor naturale, pentru a promova principiile economiei circulare, pentru a spori utilizarea energiei din surse regenerabile, pentru a crește eficiența energetică, pentru a reduce gradul de dependență a Uniunii față de resursele importate, pentru a crea noi oportunități economice și pentru a stimula competitivitatea pe termen lung.

La 2 decembrie 2015, Comisia Europeană a adoptat un pachet ambițios de măsuri privind economia circulară și anume un plan de acțiune al UE care cuprinde măsuri ce acoperă întregul ciclu de viață al produsului: de la concepere, achiziționarea materialelor, producție și consum până la gestionarea deșeurilor și piața materiilor prime secundare. Au fost adoptate măsuri în domenii cum ar fi gestionarea deșeurilor, proiectarea ecologică, deșeurile alimentare, îngrășămintele organice, garanțiile pentru bunurile de consum, inovarea și investițiile.

Principiile economiei circulare au fost integrate treptat în cele mai bune practici industriale, în achizițiile publice verzi, în modul de utilizare a fondurilor politicii de coeziune, precum și în noi inițiative din domeniul construcțiilor și al apei. Prin directivele adoptate în anul 2018, în cadrul pachetului legislativ privind economia circulară, se urmărește îmbunătățirea gestionării deșeurilor și transformarea sa în gestionarea durabilă a materialelor, pentru a proteja, a conserva și a îmbunătăți calitatea mediului, pentru a proteja sănătatea umană, pentru a asigura utilizarea prudentă, eficientă și rațională a resurselor naturale, pentru a spori utilizarea energiei din surse regenerabile, pentru a crește eficiența energetică, pentru a crea noi oportunități economice și pentru a stimula competitivitatea pe termen lung.

Prin adoptarea unor măsuri suplimentare privind producția și consumul sustenabile, prin axarea pe întregul ciclu de viață al produselor, într-un mod care conservă resursele și închide bucla, se asigură, în același timp, reducerea emisiilor anuale totale de gaze cu efect de seră.

Prevenirea generării deșeurilor, prin utilizarea unor tehnologii moderne și inovative, precum și transformarea deșeurilor generate într-o resursă, sunt obiectivele principale ale politicii europene, stabilite și prin legislația în domeniu, care trebuie implementată în totalitate în întreaga Uniune.

Aceasta include aplicarea ierarhiei deșeurilor și utilizarea eficace a instrumentelor economice pentru a se asigura eliminarea progresivă a depozitelor de deșeurii, limitarea valorificării energetice numai la materiale nereciclabile, utilizarea deșeurilor reciclate ca sursă majoră și fiabilă de materii prime pentru UE, gestionarea în condiții de siguranță a deșeurilor periculoase și reducerea generării acestora, eradicarea transporturilor ilegale de deșeurii și eliminarea obstacolelor de pe piața internă, astfel încât toate activitățile de reciclare să se desfășoare la cele mai înalte standarde de protecția mediului.

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2022

Economia circulară – o nouă abordare, un nou concept, este un model de producție și consum care implică partajarea, reutilizarea, repararea, renovarea și reciclarea materialelor și produselor existente cât mai mult posibil, fiind extins astfel ciclul de viață al produselor. În practică, aceasta implică reducerea la minimum a deșeurilor. Când un produs ajunge la sfârșitul duratei sale de viață, materialele din care este făcut sunt păstrate în cadrul economiei de câte ori este posibil. Acestea pot fi folosite din nou și din nou, creând astfel o valoare suplimentară.

Odată cu Revoluția Industrială cantitatea de deșeuri din Europa a crescut constant. Acest lucru s-a întâmplat din cauza modelului liniar de creștere asumat de economiile europene de tipul « ia-consumă-aruncă ». Economia circulară propune un model nou de tipul: « **reutilizează-repară-reciclează** ».

Transformarea deșeurilor în resurse sau materii prime secundare reprezintă închiderea buclei în sistemele care promovează economia circulară. Directiva 2008/98/CE transpusă în legislația națională prin Legea 211/2011 privind deșeurile, respectiv prin OUG nr. 92/2021 privind deșeurile, creează cadrul legal în limitele cărora ar trebui să acționeze toți actorii implicați în managementul deșeurilor și promovează inclusiv noțiuni noi cum ar fi cea de subproduse sau responsabilitatea extinsă a producătorului. Mai mult de atât, în încercarea de a reglementa piața deșeurilor, Directiva a adus câteva elemente de noutate precum broker-ul de deșeuri și noțiunea de încetarea statutului de deșeu.

Pentru ca economia să devină cu adevărat circulară, este necesar să se adopte măsuri suplimentare privind producția și consumul sustenabile, prin axarea pe întregul ciclu de viață al produselor, într-un mod care conservă resursele și închide bucla. Utilizarea mai eficientă a resurselor ar aduce, de asemenea, economii nete substanțiale operatorilor economici, autorităților publice și consumatorilor din Uniune, reducând, în același timp, emisiile anuale totale de gaze cu efect de seră.

Gestionarea deșeurilor reprezintă o provocare majoră pentru România, în pofida progreselor înregistrate ca urmare a adoptării Planului Național de Gestionare a Deșeurilor și a Programului de Prevenire a Generării Deșeurilor, în decembrie

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2022

2017. Ambele documente sunt valabile până în 2025. Reciclarea și utilizarea eficientă a resurselor, economia circulară rămân încă insuficient dezvoltate deși potențialul existent este semnificativ.

Creșterea gradului de conștientizare cu privire la beneficiile economiei circulare joacă un rol primordial alături de dezvoltarea și ramificarea infrastructurii necesare. Cantitățile de deșeuri solide produse și calitatea acestora, modul de eliminare și tratare pentru depozitarea finală sunt diferite în funcție de activitatea economică generatoare. Închiderea activităților din sectorul explorării și exploatării miniere, metalurgiei termice, a determinat scăderea semnificativă a cantităților de deșeuri generate. Conform angajamentelor asumate de România în Tratatul de Aderare la Capitolul 22 – „Mediu” și a cerințelor BAT în activitățile economice generatoare de deșeuri, tendința este de evitare a producerii deșeurilor, iar dacă acest lucru nu este posibil, de minimizare continuă, ceea ce presupune căutarea în permanență a unor soluții de reciclare și valorificare a deșeurilor generate. Există categorii de deșeuri care nu se mai regăsesc pe lista celor generate, ca urmare a încetării activității unor secții de producție/sectoare de activitate.

Implementarea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor reciclabile, extinderea punctelor de colectare a deșeurilor, cu precădere pentru colectarea anumitor categorii de deșeuri (ex. deșeuri metalice, hârtie - carton, baterii și acumulatori uzați, deșeuri voluminoase, sticlă, mase plastice, DEEE, textile) care ocupă volume considerabile, determină implicit scăderea cantităților de deșeuri ce ajung să fie eliminate prin depozitare. Prognoza generării deșeurilor de producție, este direct influențată de prognoza de dezvoltare industrială. Prin implementarea tehnologiilor curate și aplicarea principiilor prevenirii, reducerii și controlului integrat al poluării, Indicele de generare a deșeurilor industriale va scădea continuu prin: înlocuirea materiei prime generatoare de deșeu periculos și/sau schimbarea /modificarea tehnologiei – aplicare BAT, • scoaterea din circuitul de fabricație a produselor care generează deșeuri ce nu pot fi ulterior valorificate; utilizarea unor modalități de valorificare, promovarea dezvoltării instalațiilor specifice de tratare, inclusiv tratarea fizico-chimică și acolo unde deșeul devine nepericulos, depozitare pe depozite pentru deșeuri nepericuloase;

Utilizarea circulară (secundară) a resurselor materiale în România era de 1,5 % în 2015, cu mult sub media UE - 28, care este de 11,7% și în scădere față de anii precedenți. În ceea ce privește numărul persoanelor angajate în economia circulară, România se situează mai aproape de media UE-28, cu 1,54% din totalul populației ocupate în 2016 (media UE-28 fiind de 1,73%). În Eurobarometrul special din 2017 privind atitudinea cetățenilor UE față de mediu, 79% dintre români au declarat că sunt preocupați de efectele produselor din plastic asupra mediului. În plus, 84% au declarat că sunt îngrijorați de impactul produselor chimice. Există susținere pentru inițiativele privind economia circulară și pentru acțiunile de protecție a mediului în societatea românească.

Măsuri precum prevenirea producerii deșeurilor, proiectarea ecologică și reutilizarea ar putea economisi în companiile din UE 600 de miliarde de euro - echivalentul a 8% din cifra de afaceri anuală - reducând totodată emisiile totale de gaze cu efect de seră cu 2-4%.

România și Europa în ansamblul ei a luat act de principiile, exigențele, țintele Economiei Circulare. Parlamentul European dorește ca europenii să treacă la o economie circulară, utilizând mai eficient materiile prime și reducând pierderile. Începând cu anul 2015, când Parlamentul European a aprobat noi reguli pentru

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2022

reducerea utilizării pungilor de plastic ușoare, 72% dintre europeni spun că le utilizează mai puțin. Un alt pas important în ceea ce privește combaterea poluării cu materiale plastice a avut loc în martie 2019, când Parlamentul a aprobat o nouă lege care interzice o gamă de articole de plastic de unică folosință, inclusiv farfuriile, tacâmurile și paiele.

Europa are nevoie de o abordare integrată a managementului deșeurilor completată de cea mai potrivită și sustenabilă interacțiune dintre re folosire, reciclare de calitate, recuperare eficientă a energiei și depozitare ecologică a materialelor ce nu pot fi valorificate. În vederea obținerii unor rate mari la reciclare și rate mici la depozitare, întregul sistem de management al deșeurilor trebuie organizat cu atenție de la comunicare și până la colectarea fracțiilor reziduale în vederea tratării. Numai cu un astfel de proces integrat se poate obține un sistem eficient de management al deșeurilor care să prevină degradarea mediului, să protejeze sănătatea oamenilor și să genereze recuperarea materiilor prime și a energiei pentru a crea o economie circulară de succes.